

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 500 vrst & Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod valja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjova ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZOROŽITEV FRANCIJE BI POMENILA NOVO VOJNO

Trezen angleški glas o problemu razorožitve — Nemški maneuver v Ženevi ne sme nikogar preslepiti

Pariz, 23. oktobra. AA. Havas poroča: »Agence Economique et Financiere« prinaša članek Henrija Berengerja, predsednika senatskega odbora za zunanje zadeve. Članek ima naslov »Nemške intrige« in izvaja med drugim:

Brez dvoma je popolna moralna izolacija, v katero se je Nemčija javno spustila na ženevski skupščini, za Nemčijo tembolj grenka, ker bi si jo lahko prihranila, če bi bila le malo manj objestna. Toda ne smemo si prikrivati: če je Nemčija zapustila Ženevo, se to ni zgodilo zaradi vprašanja židovskih manjšin, temveč zato, ker se odkrito oborožuje in bi se hotela ogniti mednarodni kontroli razorožitvene konference. To je pravi vzrok odhoda Nemčije iz Ženeve. Vse drugo so pa samo izbegavanja in strupeni plini nemške propagande. Nihče na vsem svetu se ni dal od njih preslepiti in se jim ne bo dal. Sedanjí voditelj rajha ahko po mili volji razglajašo po radiju

pozive za mir; ves svet ve, da niso ti pozivi nič drugega, kakor samo hinavsko zvonjenje za temeljitejšo pripravljanje vojne.

London, 23. oktobra. AA. »Daily Mail« prinaša pod naslovom »Francija se ne sme razorožiti« članek, iz katerega povzemamo tale mesta:

V svojo lastno korist mora Francija odločno odklanjati »dobrohotna« vabila in se ne sme dati premamiti od hinavskega laskanja inspiriranih sanjčev, ki bi hoteli, da omeji svoje oboroževanje. Brez pomena je, odkod prihajajo ta vabila. Vsa so nevarna za Francijo. Francija mora trdno vztrajati na svoji sedanjí obrambi in mora gledati, da jo še izpopolni. Od belgijske meje pa do Alp mora zgraditi nepremagljivo omrežje okopov, da bo pod njihovo zaščito francosko ljudstvo moglo vzdržati napad katerega koli nasprotnika.

Tudi britanski narod se mora vendar že odločiti, ali ne bi bolje kazalo, da se jalove in nezanesljive obveze lo-

carnskega dogovora pretvorijo v deželno zvezo med Francijo in Anglijo. Če se Velika Britanija odloči za to, bo treba ustanoviti potrebne sile, ki naj preprečijo, da bi ta zveza postala, kar je bil Locarno zmerom — slepilo. Če se doseže ta aliansa, potem šele bo imelo zmisla, da Velika Britanija in Francija skupno ponudita novi Nemčiji roko za sklenitev prijateljstva.

Vojna v skorajšnji bodočnosti ne pride v poštev, tudi če se Nemčija hiti oboroževati. Zakaj Nemčija danes še ni tako močna, da bi mogla uspešno napasti Francijo, tudi če ima ta namen. Najboljša pot za ohranitev neprecenljive dobrote — evropskega mira — je v tem, da se poskrbi, da bodo postojanke Francije v bodočnosti tako močne in nepremagljive, da se bodo sprčo njih ohladili in strezili tudi največji šoviniši med Nemci. Če bi se Francija razorožila, bi pa imeli po vsej verjetnosti že nekaj mesecev nato vojni.

Iz državne službe

Beograd, 23. oktobra. p. S kraljevim ukazom je na predlog ministra za šume in rudnike napredoval v višjo skupino sreski šumski referent pri sreskem načelstvu v Murski Soboti Josip Miklavčič. — Na predlog prosvetnega ministra sta napredovala v višjo skupino knjižničar državne knjižnice v Ljubljani Josip Puntar in pomočnik knjižničarja Melita Stele-Pivec. — Z odlokom prometnega ministra so premešeni naslednji železniški uradniki: Rudolf Merlin od železnice direktorje v Ljubljani na glavni kolodvor v Ljubljani, Milan Cepuder iz Zaloge k direktorji v Ljubljani, Ignac Kopač iz Dobropole v Ljubljano, Gorenjski kolodvor, Valentin Bavčer iz Velike Loke za postajenačelnika v Dobropole, Gustav Peršič z Vrhnike v Ljubljano glavni kolodvor. Ivan Topovič iz Zaloge za postajenačelnika v Kranji, Valentin Kroflič iz Grobelnega za postajenačelnika na Vrhniko, Gabrijel Lavrenčič in Josip Pristovnik iz Zidanega mosta v Maribor glavni kolodvor, Anton Opetnik iz Ljutomer v Bohinjsko Belo, Marcelj Okoči iz Bohinjske Bele v Ljutomer, Janez Sluga iz St. Ilje za postajenačelnika v Grobelno in Albin Martelanc z Jesenic v Kranji. — Na predlog kmetijskega ministra je imenovan za tajnika tega ministrstva Fran Lukman, višji kmetijski pristav banske uprave v Ljubljani.

Hud potres na Havajskih otokih

San Francisco, 23. oktobra. p. Otok Selo, enega največjih havajskih otokov, je v pretekli noči razdelal potres. Mnogo naselbin je v razvalinah, prebivalstvo pa je v paničnem strahu pobegnulo. Že ugasi vulkan Slean je začel znova bruhati.

Preosnova belgijske vlade

Pariz, 23. oktobra. AA. Po najnovejših vesteh iz Bruslja na izkustvo, da bo v kratkem rekonstrukcija belgijske vlade. Iz vlade bi izpadli notranji minister Poulet, zunanji minister Hymans, finančni minister Jaspars, pa bi prevzel drug resor. Za ministra Pouletta pravijo, da bo zapustil vlado iz zdravstvenih razlogov, glede Hymansa pa njegovi razlogi niso znani.

Avstrijsko notranje posojilo

Dunaj, 23. oktobra. AA. Korbiro poroča: Finančni minister je izjavil, da je dozdaj vpisanih avstrijskega notranjega posojila 16 milijonov šilingov. Vpis posojila traja do 25. t. m.

Iz albanskega parlamenta

Tirana, 23. oktobra. AA. Albanska agencija poroča: Za predsednika parlamenta je bil vnovič izvoljen dosedanji predsednik Košta Kotla.

Umik Junkersa

Düsseldorf, 23. oktobra. Vodja Junkersovih tovarov prof. Hugo Junkers je odločil svoje mesto in izstopil iz vodstva tovarne. Korak profesor Junkersa utemeljuje s tem, da se hoče v bodoče posvetiti samo svojim znanstvenim študijam, vendar pa ima gotovo politično osadje.

Darujte za nesrečne poplavljenec

Razorožitvena konferenca gre na počitnice

Angleška vlada je proti nadaljevanju razorožitvenih pogajanj v Ženevi in se zavzema za diplomatske razgovore

London, 23. oktobra. r. Danes popoldne se bo sestala angleška vlada k svoji seji, na kateri bo zavzela končno veljavno stališče glede razorožitvenega problema. V političnih krogih pričakujejo sklepov te seje z največjim zanimanjem. Iz vladnih krogov se zadržuje, da je vlada prišla do prepričanja, da bi nadaljevanje razorožitvenih pogajanj v odsotnosti Nemčije ne imelo nobenega smisla. Zato bo angleška vlada predlagala, naj se razorožitvena konferenca odgodi, med tem pa naj bi se nadaljevali diplomatski razgovori. Šele ko bi ti razgovori dovedli do sporazuma v tem ali onem pogledu, naj bi se razorožitvena konferenca zopet nadaljevala. Vsekakor pa računajo s tem, da se bo mogla sestati ženevska konferenca šele po novem letu.

O tem stališču angleške vlade je pariški poslanik lord Tyrell že obvestil francoskega in zunanjega ministra Pau

Boncourja. Po poročilih iz Pariza se Francija slej ko prej še vedno zavzema za to, da bi se razorožitvena konferenca nadaljevala ne glede na izstop Nemčije iz Društva narodov, poudarjajoč, da je Nemčija še dve leti po prijavi izstopa vezana na vse sklepe, ki jih napravi Društvo narodov.

London, 23. oktobra. r. Razporežene angleških krogov glede nadaljnjega zadržanja angleške diplomacije v Ženevi se pričena izkristalizirati. Kakor poročajo angleški listi, sedaj ni pričakovati novih pogajanj glede razorožitvenih problemov. »Daily Telegraph« poroča, da je ameriška vlada obvestila londonsko, da bo njena delegacija šele tedaj sodelovala pri razorožitvenih pogajanjih, ko se bodo evropske države med seboj sporazumele. Vse kaže, pravi list, da je Italija proti temu, da bi se v Ženevi nadaljevala razorožitvena pogajanja.

Pomen sporazuma med Ameriko in Rusijo

Angleži vidijo v tem zvezo proti Japonski in okrepitev ruskega gospodarstva

New York, 23. oktobra. r. Listi podarjajo, da bo zblizanje z Rusijo dalo ameriški industriji novega poleta, ker se bo gotovo dvignil življenjski standard 160 milijonskega ruskega naroda, da USA po večini doma izdeluje večino proizvodov, ki jih Sovjetska Rusija izvažja, vendar da bi Sovjeti mogli brez težav poravnati račune za svoje bodoče nakupe v Zedinjenih državah. List dalje naglašajo, da USA po večini doma izdeluje večino proizvodov, ki jih Sovjetska Rusija izvažja, vendar da bi Sovjeti mogli brez težav poravnati račune za svoje bodoče nakupe v Zedinjenih državah. List dalje naglašajo, da USA po večini doma izdeluje večino proizvodov, ki jih Sovjetska Rusija izvažja, vendar da bi Sovjeti mogli brez težav poravnati račune za svoje bodoče nakupe v Zedinjenih državah.

London, 23. oktobra. AA. Listi prinašajo še zmerom komentarje o obnovi odnosov med Washingtonom in Moskvo, v čemer vidijo predvsem precejšen gospodarski pomen, ker bi sprava med USA in Sovjetsko Rusijo odprla ameriški trgovini in industriji nova tržišča. Vendar »Times« dvomi, da bi Sovjeti mogli brez težav poravnati račune za svoje bodoče nakupe v Zedinjenih državah. List dalje naglašajo, da USA po večini doma izdeluje večino proizvodov, ki jih Sovjetska Rusija izvažja, vendar da bi Sovjeti mogli brez težav poravnati račune za svoje bodoče nakupe v Zedinjenih državah.

Tudi »News Chronicle« poudarja v prvi vrsti gospodarski pomen obnove odnosov med Rusijo in USA, nato pa pravi: Skoraj gotovo je, da je kočljivi položaj na Daljnem vzhodu zaradi napetosti med Rusijo in Japonsko pripravil ameriške državne in vojaške sile, da so sklenili ponuditi Sovjetski Rusiji preko v pravdo, da se prične ob zid velikega japonskega ekspanzije.

Lovec brez rok ustrelil dva zajca

Ivančna gorica, 23. oktobra. Včeraj so priredili lovci veliko brakado v loviščih na Debečem in Poljanah nad Stično, katere se je udeležilo nad 20 lovcev, med njimi tudi precej ljubljancev. Lov je bil v lepem nedeljskem dopoldnevu in popoldnevu res zelo prijeten, zlasti pa je nudil mnogo zabave, smeha in pikrih opazk zaradi svojega izida. Lovski uspeh celega dneva je bil namreč glede na število »jagrove« res izreden: v junaške smrt sta omahnila kar dva dolgovca. Toda v tem še ne tiči največja zanimivost. Najbolj »kreditno« za udeležnike lova je to, da je oba ustrelil Markov Žan iz Stororja, kmet brez obroke, ki se je pa v svoji iznajdljivosti in zamisli dal napraviti tako izborne proste s kavlji na koncu, da imajo vsi dolgovci dokaj respekta pred njegovo dvocevko — no, sedaj tudi lovci, zlasti ljubljanci.

Daladier pred padcem?

Njegov načrt za sanacijo financ je naletel na hud odpor Zmaga ali padec vlade

Pariz, 23. okt. r. Zakonski načrt o finančni obnovi, ki ga je vlada predložila zbornici, naglašajo, kaj se je doslej že doseglo pod sedanjim zakonodajom za kritje proračunskega primanjkljaja, nato pa navaja, da namerava vlada definitivno izravnanje sedanjí proračun, čigar primanjkljaj je cenjen na 6 milijard. Ukrepi, ki jih vlada na umu, so: onemogočenje fiskalnih sleparij, ukinitve fiskalnih pravic plinskih in električnih podjetij, odprava avtomobilskega davka in namestu njegove uvedbe enotne takse na bencin, uvedba enotne takse namestu dosedanjega poslovnega davka trgovin z živežem in pijanci. Po izvedbi vseh teh ukrepov bi ostalo primanjkljaja še 3600 milijonov. Tega misli vlada pokriti s prihranki, kakor z znižanjem kreditov ministrstvom 1600 milijonov, z znižanjem pokojnin za 1300 milijonov, med njimi 350 milijonov prihrankov pri pokojninah bivših bojevnikov, z reformo zakona o socialnem zavarovanju 200 milijonov. Načrt vsebuje dalje še nekatere ukrepe, ki bi vrgli okoli 500 milijonov; te je pa Daladier pripravljen izpremeniti, če bi socialisti na tem vztrajali.

Pariz, 23. oktobra. r. Načrt Daladierjeve vlade za sanacijo državnih financ, ki predvideva med drugim delno povišanje davkov in 6 odstotno znižanje plač vseh javnih namestencev, je naletel v javnosti, pa tudi v parlamentarnih krogih na hud odpor. Državni uradniki pripravljajo v znak protesta generalno stavko, davkoplačevalci pa so pričeli prirejati protestna zborovanja in demonstracije. Zveza pariških davkoplačevalcev je izdala včeraj poziv, naj pridejo vsi pariški davkoplačevalci danes popoldne ob 4. zavr-

tomobili in drugimi vozili pred parlament, da tako na najbolj viden način protestirajo proti nameravanemu povišanju davkov. Obenem je zveza sklicala za prihodnje dni velika protestna zborovanja v vseh večjih mestih.

Ministrski predsednik Daladier je v teku zadnjih 24 ur dobil ogromno število brzojavnih protestov iz vseh krajev države a že v teku včerajšnjega dne so se vršila v Strassbourgu, Lyonu in drugih večjih mestih velika protestna zborovanja, ki pa so v ostalem potekla mirno, tako da nikjer ni prišlo do incidentov.

Odpor proti sanacijskemu načrtu pa je spravil tudi vlado v dokaj kritičen položaj. Socialisti se odločno upirajo znižanju uradniških plač. Včeraj so se ves dan vršila pogajanja med socialisti in radikali, ki so trajala globoko v noč, vendar pa niso dovedla do sporazuma. Kompromisni predlog, ki ga je sestavil poseben odbor obeh frakcij, je socialistična frakcija po dolgotrajnem in mestoma dokaj voharnem posvetovanju odklonila s 46 proti 45 glasovom. Pogajanja se bodo nadaljevala. Če ne bo prišlo do sporazuma, se lahko zgodi, da bo morala vlada podati ostavko.

Na drugi strani, pa je Daladier trdno odločen izvesti svoj sanacijski načrt brez ozira na levo in desno, ker vidi samo v tem jamstvo za urejeno državno gospodarstvo, ki je obenem predpogoj uspešne akcije v zunanji politiki, kjer se bje baš sedaj v pogledu razorožitve odločilna bitka. V vladnih krogih se nadejajo, da bodo zunanje politični razlogi iztržili francosko javnost ter da bo mogoče odstraniti vse ovire za izvedbo predlaganega sanacijskega načrta.

Občinski uslužbenci za svoje pravice

Načrt uredbe o občinskih uslužbencih, o kateri bo razpravljala bano-vinski svet

Ljubljana, 23. oktobra. S 13. junijem je stopil v veljavo zakon o občinah, ki predpisuje, da morajo bano-vinski sveti v posameznih banovinah izdati do 13. decembra posebne uredbe, s katerimi bo urejen položaj in službeno razmerje občinskih uslužbencev. Zakon dopušča, da se pri tem vpoštevajo različne prilike in potrebe v raznih krajih naše kraljevine, vendar pa predpisuje za tako uredbo okvirne določbe, ki naj vsebujejo splošne pogoje za sprejem v službo, način popolnjevanja teh mest, rok, do katerega se smejo sprejemati v službo kandidati po dosedanjih predpisih, izvrševanje službene dolžnosti, prestanek službe, določitev minimalnih plač, določitev pokojnine, disciplinske odgovornosti in sestavo in postopek pri disciplinskih sodiščih.

Ko je notranji minister predložil v ime vlade narodni skupščini in senatu zakon o občinah je naglasil, da je treba posvetiti največjo pozornost vprašanju občinskih uslužbencev, ker se je v praksi pokazalo, da brez marljivega, sposobnega, in materijalno preskrbljenega uslužbenstva občinska uprava ne uspeva. Organizacije občinskih uslužbencev so sprejele to izjavo s hvalečnostjo na znanje in so trdno uverjene, da ravnajo po intencijah g. ministra, če pripomorejo, da se vprašanje službenega razmerja občinskih uslužbencev dobro uredi.

Zveza organizacij občinskih uslužbencev in v pokopanev dravske banovine je v duhu teh principov sestavila s pomočjo ostalih organizacij v naši kraljevini načrt uredbe o občinskih uslužbencih z nekaterimi spremembami, ki bi jih bilo treba vsakej korupcijski gledati na obstoječi položaj v naši banovini. Iz načrta posnemamo, da je predvsem vprašanje pokojninskega zavarovanja velike važnosti. Podoželski občinski uslužbenci so v večini primerov zavarovani pri Pokojninskem zavodu za namestence v Ljubljani in bi ne kazalo tedaj, da se zavarujejo pri posebnem banovinskem fondu, ker bi s tem izgubili z zakonom zajamčene pridobljene pravice.

Prehajajoč k podrobnostim vseh prejšnjih vprašanj občinskih uslužbencev načrt posebno poudarja, da more biti občinska organizacija kot delovna administrativna ednica samo tedaj, če ima svoje stalno in dobro organizirano vodstvo. Zato je potrebno odrediti, da namesti vsaka občina zadostno število uslužbencev, ker bi se sicer ne moglo doseči stalnega izvrševanja upravnih in samoupravnih funkcij, ki jih nalaga zakon občinam.

Občinski uslužbenci niso samo komunalni uslužbenci za posle samoupravnega delokroga, nego so po svojih funkcijah pretežno upravno politični uslužbenci in spadajo po zakonu o notranji upravi k organizacijskim organom celokupne notranje uprave. Glede na sposobnosti občinske službe je potrebna za občinske upravne uradnike poleg šolske izobrazbe še praksa, ki je predvidena za osebo s popolno srednjošolsko izobrazbo z enoletno prakso, za osebo z nižjo šolo pa triletna praksa. Potrebni so v banovini tudi tečajji, iz katerih

naj se razvijejo stalne šole za občinske uradnike. Posebno važnost je polegati na sprejemanje uslužbencev v službo, ki naj se vrši le z razpisi. Izbrani uslužbenec mora biti stalen in more biti odpuščen le iz razlogov, ki so določeni za prestanek službe. V interesu službe je tudi, da občinski uslužbenec pri izpolnjevanju dolžnosti popolnoma depolitizira, ker bo le kot tak lahko vršil svojo službo nepristransko v korist svojih občanov, občine in države. Stalnost uslužbenca bodi zagotovljena. Samo uslužbenec, ki pozna do potankosti lokalne prilike v občini in razmere občanov že na oko, bo delal točno in pravilno. Važno so tudi poglavja, ki govorijo o prejemkih občinskih uslužbencev. Prejemki morajo odgovarjati važnosti dela in morajo obvarovati tudi eksistenco, da se občinski uslužbenec lahko posveti popolnoma delu, in da v polnem obsegu odgovarja službenim in socialnim nalogom. Prejemki morajo odgovarjati prejemkom državnih uslužbencev. Občinski uslužbenec na deželi mora v veliki meri prenašati socialna, kulturna in nacionalna bremena, ker se ne more izogniti dolžnostim, da deluje v nacionalnem in kulturnem življenju, da daje prispevke itd. Služba v občini mora nuditi tudi možnost napredovanja, da se ne zmanjša ambicija, a stalnost in pokojnina naj utrdita vestnost dela.

Načrt uredbe se naslanja na zakon o uradnikih ter odgovarja sistemu in principom zakona o uradnikih. Ista načela so izvedena tudi glede pravic in dolžnosti občinskih uslužbencev. Zakon o občinah daje smernice za ureditev preskrbe občinskih uslužbencev. V tem smislu so napravljene odredbe o pokojninah, ki so v skladu s principi pokojninskih predpisov v zakonu o državnih uradnikih. Prav tako so izdelana načela o pokojninskem fondu, ki jih je dal zakon občinam. V zadevi disciplinskih predpisov se naslanja načrt uredbe na zakon o notranji upravi, ki značajo občinske službe najbolj odgovarja.

Načrt uredbe o občinskih uslužbencih obsega vse, kar je zakon o občinah prepustil uredbodajalcu, pa je zato predložen ta načrt kar banski upravi v Ljubljani, da ga prouči, oceni in predloži banovinskemu svetu, ki naj končno odloči o položaju, dolžnostih in pravicah do danes še neurejenega in brezpravnega odnosa občinskega uslužbenca do občine in obratno. Prepričani smo, da bo banovinski svet upošteval želje in predloge Zveze občinskih uslužbencev in jim pomagal do pravic, ki jim pripadajo.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2307.07—2318.43, Berlin 1362.36—1373.16, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35—1113.85, London 183.25—184.85, New York 4036.05—4064.31, Pariz 223.85—227.97, Praga 169.84—170.70, Trst 301.01—303.41 (premijsa 28.5%)

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Pariz 20.1975, London 16.6550, New York 366.50, Bruselj 72, Milan 27, Madrid 43.15, Amsterdam 208.16, Berlin 123.10, Dunaj 57.25, Praga 16.3250, Varša 67.50, Bukarešta 3.06.

Potrebe in zahteve naših mest

Kaj bi bilo treba storiti, da postanejo naša mesta močna opora države

V Novem Sadu je bila včeraj V. redna letna skupščina Zveze mest kraljevine Jugoslavije. Nad 80 delegatov je zastopalo nad 50 mest. Ljubljano so zastopali podžupan prof. Jarc, načelnik finančnega oddelka Ivan Tavčar in finančni referent dr. Rant. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik dr. Krbeč. Po pozdravnih govorih in referatih ter predavanju Vase Stajčiča o vlogi Novega Sada v nacionalnem in kulturnem pogledu do osvoboditve je bilo sklenjeno, da začne Zveza mest s 1. januarjem izdajati svoje glasilo. Končno je bilo sprejetih 7 resolucij in sicer:

1. Ker smo tik pred uveljavljanjem novega enotnega zakona o mestnih občinah za vsa država, prosi Zveza mest vlado in Narodno predstavništvo, da osvojita v zakonu vsa ona osnovna načela, ki jih je izrazila Zveza v mnogih spomenicah in končno v spomenici 25. junija 1932. Ta načela naj bi prišla v zakon o mestih, če hočejo, da bodo mesta napredovala in da bodo močne opore vsega gospodarskega, kulturnega in političnega napredka v državi.

2. Ker so mesta prava središča in žarišča vsega gospodarskega in kulturnega življenja v državi in ker se ta njihova značilnost jasneje kaže v njihovem skupnem delu, strememo za napredkom in izpopolnitvijo na vseh poljih komunalnega življenja in torej tudi za napredkom splošne državnosti in narodne celote, bi bilo potrebno in koristno, da se Zveza mest pod tem ali drugačnim imenom prizna za zakonitega predstavništva vseh mest, čigar posvetovalni glas bi se moral upoštevati pri vseh zakonodajnih, administrativnih, gospodarskih, finančnih, socialnih in kulturnih vprašanjih mest, njihove uprave in samouprave, kakor je dana ta zakonita pravica raznim stanovskim zbornicam in prisilnim združenjem.

3. Avtomatično pridobivanje članstva v 10 letnih bivanjem v občini in vezano na pogoje uživanja članskih pravic, kakor ga predvideva točka 4 § 17 zakona o občinah, bi zelo obremenilo mesta in njihove finance, kajti večja mesta že zdaj komaj zmagujejo skrb za svoje siromake. Avtomatično pridobivanje članstva po zakonu o občinah bi naprtilo mestom cele trume novih občanov in sicer ogromno število siromakov, ki so tudi za gospodarstvo nesposobni. Zato bi bilo avtomatično pridobivanje članstva v mestih vezati na pogoje točke 3. odstavka 1 § 17. zakona o občinah, t. j. da mora dotični vzdrževati sebe in družino.

4. Zveza mest prosi ministrstvo, da bi dobila osnutek zakona o mestnih občinah na vpogled, da bi lahko v podrobnostih izrazila svoje želje in predloge in se predno bo o njem razpravljali ministrski svet in vredno pride pred Narodno predstavništvo.

1. Zveza mest smatra za nujno potrebo dobro premišljen zakon o samoupravnih finančah, ki bo mestom odprl nove vire dohodkov. Pri tem naglašajo, da so formalni predpisi sekundarnega pomena, čeprav priznava potrebo, da naj bodo čim bolj strokovnjaško in smotorno formulirani. V zvezi z nameravano ureditvijo banovinskih samouprav bo neizogibno potrebno izvesti tudi revizijo državne finančne politike, še posebno pa davčne zakonodaje. Država in občina so primarno finančno fiskalni objekti in banovine bi morale biti financirane z dotacijami države.

Cezmerno in naglo zniževanje komunalnih proračunov moti občinske finance, ovira in zavira komunalno delavnost in njeno delo za obnovo gospodarskega življenja in splošne delavnosti, pa zato tudi delo za zmanjšanje nezaposlenosti. Mesta dajejo čez polovico fiskalnih dohodkov in je zato v državnem in narodnem interesu, da se favorizira razvoj in okrepitev mest, da bi se privedla po njih tudi v vasi finančna sredstva, ki bi dvignila vrednost produkcije. Zveza mest prosi, da se pri sestavi zakona o samoupravnih finančah upošteva tudi njeno mišljenje, obenem pa tudi prosi, da se čimprej ustvari zakon o samoupravnih posojilnicah in da se jim kot važnim gospodarskim občinskim ustanovam nudi največja podpora pri izenačenju s pravicami in pooblastili, kakršne uživajo pooblaščenec državne denarne ustanove.

Do izida zakona o samoupravnih finančah in ob času teke gospodarske krize in vedno večje nezaposlenosti in socialne bede v večjih mestih, ko mestne občine iz rednih sredstev komaj krijejo največje potrebe, je najnujnejša potreba, da se mestom dovoli uvedba posebne davčnine za čisto socialne namene, ki bi se z njo na korist revežev obremenili oni, ki sedaj žive v zadovoljivih materialnih prilikah in ne bi težko občutili tega bremena.

Priznavajoč v polni meri vse koristi, katere je mestnim občinam prinesel novi gradbeni zakon, Zveza mest vendar smatra, da so temu zakonu potrebne marsikateri izpremembe in dopolnila, zlasti da bi se mesta še bolj zaščitila proti onim, ki iz svojih osebnih interesov ovirajo delo za napredek regulacije mest.

Zveza mest smatra, da je uporaba ljudske sile neprimerno in nesodobno sredstvo za gradbo in vzdrževanje nedržavnih cest v veliki večini mest in bi se morala zamenjati z drugimi sredstvi, ki bi bolj odgovarjala gospodarskim in socialnim prilikam mest in so zato potrebne bistvene izpremembe v zakonu o nedržavnih cestah.

Zveza mest kraljevine Jugoslavije visoko ceni idejo sokolstva kot prevajalca nacionalne in kulturne ustanove in poudarja, da je dolžnost vsakega mesta, da to posebno značilno in splošno narodno ustanovo podpira z vsemi silami in da vsako mesto v svojem proračunu s čim izdatnejšim denarnim prispevkom podpre napredek te veljavne narodne ideje.

Zveza mest smatra tudi za potrebno in nujno, da se vsesokolski zlet, ki bo meseca avgusta 1934 v Zagrebu v zvezi s praznovanjem 70-letnice I. sokolskega društva v

Zagrebu in 10-letnice ustanovitve Slovanke sokolske zveze podpre moralno in materialno in sicer moralno na ta način, da povabi vse meščanstvo, posebno pa vse sokolske čete na svojem področju k čim večji udeležbi na zletu, materialno pa, da s čim večjimi prispevki pomaga zagrebški župi pri stroških zleta.

VII. V resoluciji je na uvodnem mestu ugotovljeno, da je preskrba s ceneno električno energijo postala splošna narodna potreba vseh delov naše države. Potrebno je, da se elektrifikacija izvede po določenem načrtu in sistemu. Ugotovljeno je, da privatna iniciativa, čeprav morda začasno elektrifikacijo pospešuje, ne izvaja elektrifikacijskih del po načrtu in sistematski, temveč v prvi vrsti računa v rentabilnost in s svojimi interesi. Nadalje je ugotovljeno, da imajo mesta s svojimi električnimi podjetji možnost uspešne izvedbe elektrifikacije s tem, da račun temelje na potrebah konzumentov, ker je mogoče elektrifikacijo izvesti samo s pomočjo njihovega konzuma in je zato potrebno, da se izvedba splošne elektrifikacije poveri v prvi vrsti mestom in njihovim elektrarnam; da se v pogledu elektrifikacije po načrtu uvede tesna kooperacija med mesti, banovinami in državo, tako da javnopravne osebe v vsakem primeru obdržijo vodstvo elektrifikacije dežele v svojih rokah; da država čimprej izda zakon o elektrifikaciji, kjer bo odredila smernice splošne državne elektrifikacije in dala javnopravnim osebam, ki izvajajo elektrifikacijo, največje olajšave na njeno izvedbo; da država podpre splošno elektrifikacijo s strani javnopravnih oseb ne samo s direktnimi prispevki v posrednih primerih, pač pa s olajšavami pri plačevanju davka in trošarine oz. s dajanjem premij po sgrajenih kilovatih v centrali ali po kilometrih napeljalnega voda.

V pričakovanju, da se ti ukrepi uveljavijo in glede na današnje stanje v posrednih mestih, prosi Zveza mest pristojne faktore, da pri registriranju ali dajanju novih koncesij privatnim društvom predvsem gledajo, da dotične občine ne izgube koristi bodoče elektrifikacije.

Resolucije so bile vse sprejete in zborovanje je bilo zaključeno. Popoldne je novosadska mestna občina priredila svečan banket in po banketu so si delegati ogledali mesto in razstave, danes si pa ogledujejo okolico, zlasti fruškovske samostane in Sremske Karlovice.

Prva operetna noviteta

Abrahamova »Havajska roža« je dosegla na našem odru popoln uspeh

Ljubljana, 23. oktobra. Zdaj ima naša publika v opernem gledališču na razpolago repertoar, ki mora zadovoljiti vse različne želje: opere starejše in novejše dobe, opere skrajne modernosti in opere zadnje mode. Uprava polno ustreza vsem okusom od najvišjega do najnižjega, vsa dela pa izvaja z danimi sredstvi čim boljše in tudi glede zunanje opreme čim boljše. V jedra mesec dni trajajoči sezoni se nudi občinstvu že tako bogat, pester in raznovrsten repertoar, kakor ga nudijo le velika in močna operna podjetja. To je mogoče le z upravnim vzgledom marljivosti in produktivnostjo našega opernega ansambla, ki zasluži polno priznanje in najštevilnejši odziv.

Pavla Abrahamova opereta v treh dejanjih »Havajska roža« je imela po svetu izreden uspeh in je njena glasba postala po raznih orkestrih, gramofonskih ploščah in radijskih prenosih tudi v Ljubljani že tako popularna, da ljudje razne »slagerje« res prepevajo. In pri naši premieri je res prepeval velik del občinstva z orkestrom in z zborom na odru vred.

Ta »kiča« ali »šunda«, kakor označuje Gledališki list naše uprave to vrsto operet, bo torej tudi v Ljubljani dosegal svoj namen. Povprečni publiki nudi to, česar si sama želi: »jazza« v pesmih in plesih, veliko osladne sentimentalnosti, eksotične romantike, pikantnosti v plesalkah in razkošja v toaletah, drastične komike in vseh tistih primesi, ki učinkujejo na senzaciji lačne oči in jarkajoči melodiji željnega ušesa. Današnji svet je pač tak, kakršen je bil vedno: želi si zabave in le za zabavo rad odpira mošnjske. Gledališča, ki živijo itak v stalni, le v vedno hušji krizi, morajo uprizarjati taka dela, da najdejo sredstev za boljše in najboljši reči.

Abraham, danes najbolj uspešni madžarski skladatelj operet in tonifikske glasbe, je že s svojo prvo opereto »Viktorija in njen huzar« navduševal par sezon našo operetno publiko. Navduševal jo bo tudi s »Havajsko rožo«, zlasti njeno dejanje ne dosega prve operete vili temu, da so se mučili z libretom kar trije avtorji. Njegovi številni kupletji, pesmi in plesi pa imajo tudi tu vso isto slagersko udarnost in se odlikuje njegova instrumentacija s sočno, razkošno in vročo barvitostjo. Havajske folklorne kitare dajejo orkestru

časih naravnost plašno jokav zvok, ki pa nekaterim ljudem posebno ugaja.

Uprizoritev po g. rež. Kreftu, scenografu g. Ulanjšiču, koreografu g. Golovinu in zlasti po dirigentu g. dr. Švabi je bila za naše razmere prav dobra in lepa. Oprema, kostumi in toalete so naravnost krasne, a toalete havajske princeze Larje in njene dvojnice, jazz pevke Susanne (obe igra in poje ga. Poličeva) so za ženske oči pravačata nasloda.

Ker sodelujejo nekateri operni pevci, je predstava tudi v pevskem oziru mestoma na višji stopnji. G. Gostič v sicer pasivni vlogi princa Havajca lepo zapoje več ljubeznih arij, g. Marijan Rus se kot stari Havajec Kaluna odlikuje s svojim spevom in ga. Španova ima kot Bessie več ugodnih pevskih točk.

Glavno žensko partijo izvaja elegantno, elastično in okusno vzdržno ga. Poličeva; kot pevka, igralka in plesalka daje z vsem v učinkovito veselozi svoje najboljše znanje.

Gdč. V. Smerkoljeva je zelo simpatična, igralski dovolj spretna mlada Havajka Raka; pevski zadošča. Kot vrla plesalka ugaja posebno.

Izvrsten Jim Boy, jazz-pevec, je g. Peček, prožen in točen kot plesalec, a zlasti v zamorski maski v III. dej. s svojo pesmijo efektan.

Večji ulogi imata še gg. J. Rus kot tajnik Buffy in Simončič kot zaročnik Havajec; izvajata ju prav dobro. Žal, da nastopa g. Drago Zupan kot amer. guverner le kot igralec, ki se mu proza še zatika, in žal, da g. S. Magolič za svoj glas nima primernejše vloge; Zupan in Magolič pa sta igralski odlična. Posebej moram pohvaliti gdč. Kürbos, ki je zelo srčkana in strumen amer. kadet. Tudi mala Drenovec in Maurer sta pela prav zadovoljivo v prividu zaroke.

V splošnem bi bilo želiti, da se opereta skrajša, ker traja do pol 24. in se dejanje marsikje zavlačuje.

Predstava je v soboto in nedeljo gledališče napolnila, žela mnogo burnega ploskanja in prinesla vsem glavnim akterjem mnogo cvetja. Naj bi se Abrahamova špekulacija in izkoriščanje konjunktur v najvišji meri obnesla tudi za našo gledališko blaginjo!

Fr. G.

mi dodal še Flajšmanovega »Metuljčka«. Končno se je vršil v dvorani ob sviranju salonskega orkestra prijeten družabni večer. Višjemu Sokolu čestitamo k lepemu večeru in želimo, da bi dosegli tudi druge njegove prireditve tako velik uspeh.

J. H.

Pesem sveta

Ljubljana, 23. oktobra.

Dobro petje v Ljubljani vedno vleče, saj smo Slovenci sami taki pevci, da se naša pevska društva vračajo od povsod zmagovita in naši solisti so se pozpeli do slave tudi po največjih odrih. Samo ob sebi je torej umetno, da želi vsakdo spoznati slavne tenorista Josepha Schmidta tudi na platnu, ker njegov čudežni glas pozna mo že iz radija in gramofona. Le nekaj je bil pri tem slovitem pevcu doslej nerazumljivega. Nikdar namreč nismo čuli, na katerem odru je angažiran in nikjer nismo videli njegove slike, čeprav mu kritika priznava, da z uspehom tekmuje s Kieperom, nekateri so pa celo mnenja, da se je povzpel nad Carusa.

Sele film »Pesem sveta« nam je odkril tajnost svetovnega pevca: takoj majčkena in nezmatna je njegova oseba, da je njegov nastop na odru v vlogi opernega junaka popolnoma nemogoč. Tudi v filmu se nikdo ne more ubraniti sočutja z usodo umetnika, ki je gotovo tudi prav mnogo žrtvoval, da se je pokazal javnosti. Ves zborjen je njegov nastop in največjim premagovanjem se trdo in okorno kreta pred publiko v nepremagljivem strahu, da se osmeši. Bolesni je njegov izraz in zastrti njegov glas, kadar govori, a kadar iz njegovih oči prs zadoni močniti srebrni zvon njegove pesmi, nakrat nikjer ni več zlohotnega prezira in samo brezmejno občudovanje objame z vso toploto in zanosom triumfatorja. Publika je zamaknjena v njegovo božansko pesem in plava z njo v višave, prevzeta do solz.

Preveč krut je film z umetnikom. Lepa prodajalka, znana Charlota Andero se zalubi v njegov glas. S samimi velikimi morar Schmidt nastopati: z zaljubljenim, a brodušnim orjakom Fritzom Kampersom in z zalim, fantovskim in visokim Viktorjem de Kowa, da je kontrast med pevcem in okolico še bolj mučen in neumljen. Tudi pevec se seveda zalubi v svojo častilko. Da se ji spozna in je srečen z njo v večnem trepetu, da deklica ljubi le njegov glas. Stara storija se ponavlja. Deklica dobi nje-

gov prijatelj, njemu pa ostane slava.

Mnogo solz je pri vsaki predstavi, še več pa občudovanja prekrasne glasu, a tudi nemuzikalni oblikovalci so zadovoljni, saj je vsebina pretežljiva, obenem pa gledalci spoznajo tudi vse lepote in znamenitosti Benetk, najsentimentalnejšem nastojanju. Sploh je film med najboljšimi, kar jih je bilo na repertoarju kina Matice.

Radio tenorist svetovni pevec čarobnega glasu

JOSEPH SCHMIDT

poje

Pesem sveta

Sodelujejo:

CHARLOTTE ANDER
VIKTOR DE KOWA
FRITZ KAMPERS

Danes ob 4., 7¼ in 9¼ zvečer

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Naše gledališče

Drama.

Začetek ob 20. uri

23. oktobra, ponedeljek: Sveta Ivana — red C.

24. oktobra, torek: V agoniji. Gostovanje v Celju.

25. oktobra, sredo: Sonata strahov. Red Sreda.

26. oktobra, četrtek: Pravica do greha. Izven. Znižane cene.

★

Opozarjamo na nocojšnjo vprizoritev Shawove zgodovinske legende Sveta Ivana z gospo Miro Danilovo v naslovni vlogi. Vsa ostala zasedba kakor pri premijeri. Predstava se vrši za red C.

Pravica do greha, izvrstna veseloigra, ki je pri obeh predstavah v polni meri zabavala navzoče občinstvo, se ponovi kot ljudska predstava izven abonmana, po znižanih dramskih cenah v četrtek, 26. t. m. zvečer.

Ljubljanska drama pripravlja za letošnje Vse svete znano Raupachovo žalostno »Mlinar in njegova dekla«. Minula so leta in leta, odkar se to delo ni igralo v naši drami in ki je sedanjim generacijam skoraj popolnoma neznan. Pred vojno pa je bilo to delo stalno na repertoarju za vsake Vse svete, to pa ne samo v Ljubljani, temveč v vsej Evropi. Večja gledališča jo še sedaj stalno igrajo. Ljubljansko vprizoritev pripravlja režiser Milan Skrbinšek. Prva predstava bo v soboto, 28. t. m. zvečer.

Opera

Začetek ob 20. uri.

23. oktobra, ponedeljek zaprto.

24. oktobra, torek: Pikova dama. Gostuje ga Zinka Kunčeva iz Zagreba. Red B.

25. oktobra, sredo: Ol-ol. Začarani ptici. Red A.

26. oktobra, četrtek: Halka. Red Četrtek.

★

Jutri gostuje v Čajkovskega operi »Pikova dama« gospa Zinka Kunčeva, odlična članica zagrebške opere. Ostala zasedba kakor običajno. Opera je izvrstno pripravljena. Naštudiral jo je ravnatelj Polič, režija je prof. Šestova. Predstava se vrši za red B.

Obe ruski deli: Opera Ol-ol in balet Začarani ptici se ponovita prvič na našem odru v sredo, 25. t. m. Obe deli sta izredno interesantni in sta imeli na premijeri velik uspeh. Predstava se vrši za red A.

Opera pripravlja vprizoritev Puccinijeve opere Tosca, v kateri bo nastopil prvič na našem odru v vlogi Cavaradossija naš rojak g. Ivan Franzl, ki študira petje na zagrebški akademiji ter ima krasen glasovni material. Datum predstave javimo.

Slovenci v Ameriki

5. septembra se je odpeljal v avtomobilu iz Roundapa, država Montana, 57letni Luka Zupan (popreje Zupančič) v Great Falls, kjer živieta njegovi dve hčerki. Drugo jutro so ga našli mrtvega v potoku Belt Creek. Najbrž je postal žrtev zločina. Pokojni je bil rojen l. 1875. v Vavči vasi pri Dobrniču na Dolenjskem, v Ameriki je delal rudar polnih 40 let. Za njim žalujejo žena, trije sinovi in štiri hčerke.

V kraju Canal Rd pri Garfield Heights, država Ohio, se je l. oktobra pripetila huda avtomobilska nesreča. Z avtomobilom so se odpeljali na krajši izlet France Demel, Rut Kajne, Barbara Debad in France Stitnič. Nasproti jim je pridrel brezbožni avtomobilist in Demel je bil prisiljen zavoziti v stran. Avto je treščil v kanal, vendar sta oba mladeniča skočila iz njega in rešila tudi dekleti, ki sta bili nezavestni. Avtomobilist, ki je povzročil nesrečo, je pobegnil.

V Ahmeeku, država Michigan, je nedavno popivala večja družba, v kateri je bil tudi France Pohor. V pijanosti so se začeli med seboj prepirati, med preprirom je pa Pohor nenadoma potegnil samokres in začel streljati. Nevarno je obstrelil nekega Harryja Larka. Bil je aretiran ter obtožen poskušenege umora. Pohor se je zagovarjal s pijanostjo čes, da ni imel namena Larka ubiti, toda ameriška sodišča ne poznajo šale. Obsojen je bil na 15 let težke ječe.

V noči med 23. in 24. septembrom je nad Calumetom divjala silna nevihta, med katero je tudi večkrat treščilo. Strela je udaril v farmo Matije Fortuna, kateremu je zgorel hlev z nekaj živine ter 1200 kokoši.

8. septembra je v Clevelandu podlegel srčni kapi Janez Barbič, rojen leta 1888. v vasi Hrastrje, občina Cerklje pri Krškem. V Ameriko je prišel leta 1907. Za njim žalujejo brat in več drugih sorodnikov. — V Clevelandu je umrla Marija Staričeva, rojena Oblak. V Ameriki je bivala 43 let, doma je bila iz vasi Četnik, kra Trebnje. Zapustila je moža in sina. — Po daljši boleznii je v Clevelandu umrl pak Andrej Do-

lenc, doma iz Babnega polja pri Polhovem gradcu, pekovski obrtni se je pa izučil v Ljubljani, odkoder je pred 32 leti odpotoval v Ameriko. Zapustil je ženo Marijo, ki je tudi težko bolna, tri sinove in dve hčerki, od katerih trpi ena že 20 let na paralizii v nogah. — V kraju Rolyin, država Washington, je umrl Anton Janeček. Pokojni je bil rojen leta 1876. v vasi Otok pri Črnomlju, v Ameriki je bival 34 let. Bil je ustanovitelj treh slovenskih podpornih društev. Zapustil je ženo in dve hčerki. — V Clevelandu so nedavno pokopali 57letnega Stefana Zeleta. Pokojni je bil rojen v Radohovi vasi, zapustil je ženo in hčerko.

Beležnica

Koledar.

Danes: Ponedeljek, 23. oktobra katoličani: Ivan Kap. Živka; pravoslavni 10. oktobra.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Pesem sveta.
Kino Ideal: Za ljubezen ni zdravila.
Kino Dvor: Eno minuto pred dvanaesto (Tom Mix).

ZKD: »Velika parada ob 14. v kinu Matici.

Kino šiška: Zvezde z neba.
Občni zbor Slovenske Matice ob 20. v društveni posvetovalnici v hiši Slovenske Matice.

Predavanje s sklopičnimi slikami o važnosti oblačila in zgodovini mode ob 20. dvorani Delavske zbornice.
Dežurne lekarne.

Danes: Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9 in dr. Piccoli, Tyrševa 6.

Izpod sira

Mi, kar nas je pravih Slovanov, smo pri vsej svoji slovanski vzajemnosti kaj čudni ljudje. Ze jezik nas izdaja, da govorimo enako ali vsaj približno enako, mislimo in delamo pa drugače. Vzemimo kar nas Slovence in naše predrage brate Čeha, ki nam je skupen izraz »pohoda«. Pa glejte spaka, kako različen je pomen! Slovenci smo navdušeni za obhode, bratje Čehi pa tudi, samo da imajo oni od njih mnogo večjo korist. Takih primerov je v slovanskih jezikih vse polno.

Pa tudi v naši ožji domovini se večkrat ne razumemo, čeprav govorimo enako. Mi Slovenci rešujemo in rešavamo, kadar je kaj v nevarnosti, naši bratje Srbi pa razumejo pod tem izrazom odločanje odnosno sklepanje. In tako se pri nas temu ali onemu zaletu, da zanesa srbsko rešavanje v našo milo slovenščino, pa ga seveda napadno razumemo, ker se še nismo zednili tako daleč, da bi nam bil jezik skupen. A tudi iz tira slovanske vzajemnosti vrženi bivši bratje Rusi so »rešili« nekaj, kar bomo morali prej ali slej rešiti tudi drugi bratje Slovani.

Pod avto je skočil

Novo mesto, 23. oktobra.

Snoči okrog 8. je vozil k izletniškemu vaku na postajo avtoizvošček g. Ivan Dolmovič. Od Osolinjke gostilne proti mestu mu je prišel naproti neki možki, ki se je ustavil ob robu ceste in navidezno čakal na avtomobil. Bil je oprt na palico, ko je pa privozil avtoizvošček skoraj do njega, je palico spustil iz rok in se bliskoma pogibal pod avtomobil. Šofer je v zadnjem hipu opazil, kaj namerava neznanec in da bi preprečil skok pod voz, je poglaval avtomobil s še večjo brzino. Toda bilo je žal prepozno, neznanec je pa namestu pod voz priletel na hladilnik in ga je treščilo v stran, tako da je prišel pod zadnje levo kolo.

Dolmovič je takoj ustavil avtomobil ter pobral neznanca, ki je bil težko poškodovan, a še živ. Tja je prišel tudi orožniški narednik g. Ganda. Naložila sta ranjenca na avtomobil in ga hotela prepeljati v kandijsko bolnico, že med prevozom je pa umrl. Kdo je nesrečni samomorilec, ni bilo mogoče ugotoviti; baje je iz Kočevja.

Posiliti sta jo hotela

Ljubljana, 23. oktobra.

Včeraj popoldne je napravil mesarski pomočnik France iz Ljubljane krajski izlet v družbi svoje izvoljenke brhke Mimice v ljubljansko okolico. Tako le božji dan je bil in zadovoljna sta se vračala France in Mimica z Ježice proti Ljubljani. France je predlagal, da bi zavila z glavne ceste raje v gozd, češ, da je prijetneje hoditi, ko ni toliko prahu in nihče ju tudi ne bo motil. In ker je Mimica pristala, sta jo ubrala na širno ljubljansko polje. Zasanjana in držeča se za roke nista niti opazila sence, ki so prhutale okrog njiju.

Nenadoma so Franceta pograbile korejske roke, obenem ga je tudi nekoliko krepko stisnila za usta, da ni mogel kričati. France se je uprl, toda dvema ni bil kos. Tretej je medtem popadel Mimico, ki je od strahu kar okamenela. Prižgal je dve vžgalici, ji posvetil v obraz ter pripomnil: »Aha, to je pa res fejest punčka za nas vse tri!«

Lotil se je dekleta, ki se je pa obupno branilo. Strgal ji je jopec in krilo, pa tudi spodje krilce ter šele popustil, ko je začela klicati na pomoč. Tudi njegova pajdaša sta se ustrašila ter izpustila Franceta. Vsa preplašena sta jo fant in dekde ubrala na Dunajsko cesto, kjer sta napad prijavila bližnjemu stražniku.

Policija je včeraj popoldne vse tri nasilneže prišla in zasilasla. Priznali so napad, češ, da so hoteli deklo posiliti. Zagovarjati se bodo morali pred sodiščem.

Proti jugu.

Častnik vpraša podnarednika, kam koraka stotinja.

— Proti jugu, gospod poročnik.
— Res je. Kako si pa to spoznal?
— Ker je vedno bolj vroče.

Na dobrodelni prireditvi.

— Gospod, kupite ustnik.
— Hvala, gospodična, sem nekadilec.

— Pa kupite praktično držalo, ki sem ga sama izdelala.

— Hvala, jaz nikoli ne pišem.

— Ali pa škatico bombonov.

— Slaščic ne jem.

— Pa vsaj kos mila. Upam, da se vsaj umivate, če ste že vse drugo opustili.

Dnevne vesti

— O obravnavi proti bratoma Mali in Mariji Golmajer priobči »Slovenski Narod« v sredo obširno poročilo. Oporočamo na to naše naročnike in čitatele po vseh krajih, posebno na Dolenjskem, ter jih prosimo, naj opozore že svoje prijatelje in znance, da bodo lahko že v sredo čitali podrobno poročilo o enem najstrašnejših zločinov, kar jih pozna naša kriminalna zgodovina.

— Delovanje Vzemne pomoči vzpostavljeno. Z odlokom g. bana dravske banovine z dne 7. oktobra t. l., VIII. No. 3557/21, je bilo Vzemni pomoči, registrirani pomočni blagajni v Ljubljani, vzpostavljen delovanje v vsem obsegu, obenem so bila registrirana predložena pravila. V pravih je zagotovljeno delovanje blagajne v skladu z načeli zakona z dne 16. junija 1892, drž. zakon 202 in po zavarovalno tehničnih zahtevah. Med prehodnimi odredbami je določeno, da obdrži blagajna dosedanje člane tudi preko sedaj maksimalne starostne dobe in tudi brez pristanka zavarovalnice, ki je za nova zavarovanja predpisan. Izločiti pa mora vsa spekulativna zavarovanja. Dosedanji člani prejmejo nove članke izkaznice, v katerih jim bo v zmislu novih pravil določena tudi višina zavarovalnine tako, da se reducirajo zneski od preko 10.000 Din na to fiksno višino, kot maksimalno, ostali pa relativno nižje. V izkaznicah se določijo tudi višina članarine oziroma prispevka. Za sprejem novih članov so določeni strogi pogoji, tako da bo onemogočena nepravilna uporaba. Pravilno prevedbo in delovanje blagajne bosta nadzirala odposlanca kraljevske banke uprave, ki so jima dana podrobna navodila.

— Diplomski izpit so položili na filozofski fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani gđ. Melita Pirčeva iz Maribora (nemščina in primerjalna književnost), gđ. Milena Rovškova iz Kranja in g. Ivan Zika iz Kamnika (oba francoščina in primerjalna gramatika romanskih jezikov). Čestitamo!

— Kongres državnih upokojencev. V Brodu so imeli državni upokojenci že dni kongres, pred kongresom pa anketi, ki so na njej razpravljali o pokojninski upokojencev po novem in starem zakonu, o ureditvi pokojnin, o nerednostih pri izplačevanju pokojnin, o prispevkih za pokojninski fond, o voznih olajšavah in o kulturni. Na podlagi ankete o teh vprašanjih je ožji odbor sestavil resolucijo, ki je bila na kongresu sprejeta in bo poslana na pristojno mesto. Med debato o posmrtninskem fondu je referent dejal: Vas gospodje, pa prosim, nikar ne umirajte! Prejšnji mesec smo morali iz fonda izplačati 14.000 Din. Živite in plačevajte prispevke!

— Zagreb ne bo imel nebotičnika. Tudi v Zagrebu so hoteli zgraditi prvi nebotičnik, osemnadestropno poslopje na vogalu Masarykove in Gunduličeve ulice. Lastnik zemljišča je pa prišel navskriž z gradbeno oblastjo in je opustil misel na zgraditev nebotičnika.

— Razpisana zdravniška služba. Razpis je natečaj za mesto honorarnega zdravnika in vršila dolžnosti upravnika dečjega okrovališča v Brusu v moravski banovini. Prošnje je treba vložiti na sanitetni oddelk moravske banovine do 1. novembra.

— Slovenske žene v Zagrebu in Ljubljani. Po kongresu »Jedinstva slovenskih žen« v Beogradu so se napotile beograjske, češkoslovaške in poljske delegatke po naši državi, da si ogledajo večja mesta. V Zagreb prišlo jutri jutraj, po jutrisnjem zjutraj se pa odpeljejo v Ljubljano. V Zagrebu jim pripravljajo svečan sprejem, pa tudi v Ljubljani bodo prisrčno sprejete.

— Pocenitev plina v Zagrebu. V Zagrebu se pripravlja komercializacija mestnih podtalnih, v zvezi s tem tudi pocenitev plina. Cena za gospodinjstvo in razsvetljavo bi se znižala od 2,80 na 2,30 ali pa še bolj. Sorazmerno se bo pocenili tudi plin za industrijska in druga podjetja.

— Avtonomna uprava Beneške Slovenije. Je naslov kratki razpravi dr. Henrika Tume, ki jo je objavil »Slovenski Pravitelj« in je pravkar izšla tudi v posebnem oddelku. Le 13 strani obsega razprava, vendar nam pove toliko novega in zanimivega iz zgodovine našega naroda kakor malokatera knjiga. Beneške Slovence že itak še mnogo premalo poznamo, zato nam je pa delo dr. Tume pravo odkritje, saj spoznamo, da je po odlokih beneškega senata in dožev tvorila Beneška Slovenija državico zase, ki je varovala severne meje močnega Beneške republike in je imela tudi pravico vzdrževati lastne vojaške čete. Lastno sodno upravo so Beneški Slovenci imeli že v prastarih časih, a šele iz l. 1401. nam je znan najstarejši dokument o lastnem domačem sodišču visoke instance. Upravljali so se v »soseskah«, a 12 »sosedenj« je tvorilo »dvanajstijo«, ki so bili v njej župani sosednj. Najvišja instanca in prvi parlament je bilo pa »veče«, kar v zapadni slovenskimi pomeni zbor sosedov, ki se po svetuje in odloča o skupnih stvareh. O upravi v soseskah imamo pismen dokaz že iz leta 1077. za občine Neme-Nimis, ki je bila še v poznem srednjem veku slovenska. Beneška Slovenija je ob skupni upravi imela tudi svoj kulturni center pri Sv. Kvirinu poleg Sempetra na Nadiži, kjer so se nam ohranile še v Kostonjah na naši skrajni severni meji na Koroskem. Seveda so Beneški Slovenci svoje svobode tudi vedno branili in so imeli tudi nekatere važne odvete, ki so jih imenovali »besednike« in so take pravne svetovalce poznali tudi tolmarski kmetje še pred kratkim. Avtonomija Beneških Slovencev so odpravili šele Francozi l. 1806, vendar so pa imeli toliko oziroma, da so smatrali Beneško Slovenijo skoraj kakor kanton zase in so bili vsi predstavitelji uprave Slovence, kakor pričajo njih imena Kukovca, Koren, Podreka i. dr. Avstrija je končno zatrla vseh 36 svobodnih sosesk, vendar so se pa močje že dolgo šajali na posvetovanja. Ob zaključku razprave dr. Tume konstatira, da so Slovenci v Beneški Sloveniji in Furlaniji morali biti najbrž prastanovci dežele. Do čim so bojevitja krčela ob preseljevanju narodu podjarmila Slovane v Srednji Evropi, so Beneški Slovenci še dolgo živeli svojo pripristo in vendar že visoko razvito civilizacijo, dokler tudi njih ni poplavila splošna evropska kultura.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno. Včeraj je v Beogradu in Dalmaciji nekoliko deževalo, drugod je bilo pa samo oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 20, v Sarajevu 16, v Ljubljani 13,2, v Zagrebu 13, v Beogradu 12,4, v Mariboru 12,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,5, temperatura je znašala 9,7.

— Nesreča na lovu. Jože Klemenc, 51-letni predsednik iz Kroke občina Predvor pri Kranju je bil včeraj popoldne na lovu, pa ga je nekdo po nesreči obstreljal. Ves naboj šiber mu je udaril v hrbet. Precej ranjenega posestnika so morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

— Nesreča motokikleta. Elektrotehnik France Kurnik, rojen leta 1904 v Trzinu in stanujoč na Ljubljanski cesti 42, je včeraj padel z motorja in zadobil resne notranje poškodbe. Prepeljati so ga morali v ljubljansko bolnico.

— Z 20 leti štirikrat oženjen. V vasi Jamorje blizu Slunja živi 20-letni kmet Rade Topič, ki je že štirikrat oženjen. Prve se je oženil ko mu je bilo 14 let, a dekle je bilo staro 21 let. Žena se je pa kmalu naveličala moža in mu je pobegnila. Topič se je kmalu oženil drugič, a druga žene se je naveličal on in jo je zapodil od hiše. Pred dobrim letom se je oženil tretjič, toda tretja žena mu je kmalu umrla. Zdaj si je izbral v sosedni, vasi 16-letno Majo Trbojevič.

— Strahovito pustošenje na Hvaru. Od torka na sredo je divjalo na Hvaru silno neurje, ki je napravilo ogromno škodo. Rodovitni kraji Milne, Rubavice in Grabia so izpremenjeni in popolnoma opustošeni. Posebno hudo so trpeli vinogradi in olive. Prebivalstvo opustošenih krajev je obupano.

— Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormno razkrajanje in gnoloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodcu, soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermosti turi, marsikateri kašar, močne sluznice preidejo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franz Josefov« vodo že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Lj Naknadni pregled motornih vozil. V petek 27. t. m. od 9.—12. ure se vrši v Ljubljani, Šubičeva ul. šte. 5 pred poslopjem uprave policije naknadni komisijski pregled onih motornih vozil, ki služijo za obratno prevajanje oseb, (avtomobil, avtomobil). K temu pregledu imajo pripeljati svoje avtomobile avtomobilisti in lastniki avtomobilov iz cele banovine, katerih vozila še niso bila pregledana za II. polletje 1933 in ki imajo v knjižici uradno potrjeno rabno odobritev za izvrševanje prevoznike obrti za II. polletje 1933. Avtomobilski in avtomobilski podjetniki, ki svojih vozil ne bodo pripeljali k pregledu, bodo kaznovani in njih vozila odstranjena iz prometa. Istočasno se vrši pregled tudi za nova še nepreizkušena motorna vozila, odnosa za vozila, ki so bila doslej v po-pravilu.

— Lj Zanimivo predavanje o modi s slikami o pomembnosti obleke in zgodovini mode in nje razvoja priredil dr. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Miklošičeva c. Zavod za pospeševanje obrti zbornice TOI. Predavala bosta o prvi temi g. M. Sarčeva, lastnica modnega ateljeja in po banki upravi dovoljenega učilišča za damsko krojaštvo. O drugi temi pa g. A. Paulin, lastnik odlične damske konfekcije. Predavanje bo brezplačno in dostopno obrtništvu občinstvu v splošnem. Predavatelja bosta govorila o zmagovalnem pomenu mode sploh, obenem pa tudi, zakaj je sploh moda in kaj moda izraža. Splošno zanimivo bo tudi zgodovina kostuma, ki je važna in silno interesantna panoga kulturne zgodovine. Pri predavanju bomo na 60 skopitčnih slikah videli razvoj mode v dobi 2 tisočletij pri najrazličnejših narodih in v najrazličnejših oblikah, obenem pa tudi skrajne, za nas smešne izrastke čudnih kostumov v raznih stoletjih. Mode ne more razumeti, kdor ne pozna njene zgodovine, zato naj predavanje obišče vsakdo, ki hoče biti res po modi oblečen.

— Lj Novi odbor jugoslovanskih primorskih akademikov. Na rednem letnem obnem zboru jugoslovanskih primorskih akademikov, ki se je vršil 18. t. m., je bil izvoljen nov odbor, ki se je na seji 21. t. m. takole konstituiral: predsednik Hrovatin Viktor, abs. phil.; podpredsednik Valentinček Vekoslav, cand. iur.; tajnik I. Trampuž Boris, stud. iur.; zapisnikar Bensa Anica, stud. phil.; blaginjak Lavrenčič Rudi, stud. tehn.; knjižničar Klemenc Stane, stud. iur.; gospodar Meržek Karol, stud. iur.; odborinca Podvršič Albin, cand. ing., in Vuga Mirko, stud. tehn.

— Lj Združenje trgovcev v Ljubljani prosi vse cenjene gg. člane, da se blagovolijo čim prej odzvati alkoji za poplavljenec, ker želi uprava čim prej zaključiti svoj zbirko.

— Lj Vse interese opozarjamo, da danes v tajništvo JNS zaradi čiščenja prostorov ni uradnih ur. — Tajništvo JNS.

— Lj Dobrovoljce pozivamo, da se udeležijo širšega sestanka, ki bo v torek 24. t. m. ob 20. v gostilni pri Krečiču, Vidovdanska cesta. Ker bo na dnevnem redu zelo važna zadeva, se pričakuje polnoštevilna udeležba.

— Lj Društvo Skrb za mladino v Ljubljani priredi, kakor vsako leto, tudi letos šteje obiskovalcev grobov. Vse obiskovalce prosimo, da v svrhu kontrole vržejo v nabiralnik vsaj en novec, saj bodo s tem storili mnogo v pomoč najrevnejšim, družstvu pa v bodrilo k vztrajnemu delu. 545-n.

— Lj Plesno sportni klub nadaljuje svoje redne plesne večere vsak torek ob 20. uri v mali kazinski dvorani. Prisotnost članov obvezna. Vpeljani gosti dobrodošli, novi interese dobe informacije na večeru.

— Lj Neumestna potegavščina. Včeraj popoldne je neka ženska obvestila reševalno postajo, da je videla, kako je padel otrok v Ljubljano in izgini v vodi. Reševalci so takoj odšli v strugo in celo uro iskali po njej ter drezali z drogov v vodo, pa otroka niso našli. Ker do danes na policiji ni bilo nobene prijave, da po-

grosajo otroka, gre najbrž za neukano potegavščino. Krivec zasluži eksemplaricno kazno.

Krojač je strokovnjak za tkanine.

Leta so minula, odkar se s tem pečamo. Zaupejate nam torej. Pridite, kupite tkanine ali naročite, da vam izdelamo obleko.

JOS. ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova cesta 3

Iz Ptuja

— Ker se je moral izseliti, se je maščeval. Posestnik Topolovec Franc v Sitežu je pred kratkim prevzel od svojega očeta posestvo in hišo, v kateri je stanoval že 29 let vinar Kodrič Stefan. Ker se je Topolovec poročil in je rabil hišo zase, je bil primoran Kodriču stanovanje odpovedati. Ta pa se je odpovedi uprl ter se ni hotel izseliti. Šele na pritisk se je končno udal, je pa iz maščevanja pokvaril zid v hiši ter pobral vsa okna in jih razbil. Posekal je

v sadovnjaku tudi jablano do korenine ter s tem povzročil občutno škodo. Na dan selitve pa je v sobi razdrl še peč, tako da ima Topolovec nad 700 Din škode. Zadevo ima sedaj v rokah sodišče.

— Napad z vilami. Ko se je te dni napotila delavka Marinič Marija iz Dolica v gozd, kjer je bil zaposlen njen mož, je v bližini nabirala gobe kočarica Muršec Jera iz Dolica, ki goji napram Mariničevi radi družinskih razmer se delj časa sovraštvo. Čim jo je zagledala, je pograbila v bližini ležeče železne vile ter jo močno udarila po temenu ter ji prizadejala 4 cm dolgo rano. Muršceva dejanje priznava in se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

— Tatvina drv. Posestnik Kozel Anton iz Zg. Leskoveca je opazil, da mu je v zadnjem času z njegovega posestva v Soviči nekdo odnesel večjo množico bukovih in hrastovih kolov za obešanje koruze. Posestniku Šmigoc Mihaelu v Soviču pa je nekdo v gozdu podrl bukvu. Orožniki so napravili pri bližnjem sosedu hišno preiskavo ter našli 16 kolov, ki jih je Kozel spoznal za svoje. Posestnik taji tatvino in bo prinesel pred sodišče.

Strahovit požar pri Žužemberku

Vasi Dolnjega Križa ni več — Tudi velika požrtvovalnost gasilcev ni mogla preprečiti katastrofe

Stična, 23. oktobra. Včeraj zvečer okrog 20. ure se je v jugovzhodni smeri od Stične mahoma pojavil izza hribov silen ognjeni odsev, ki je daleč naokrog obseval oblačno nebo. Ljudem je bilo takoj jasno, da gre za velik požar. Toda povsem nejasno je bilo, katero vas naj bi zadela požarna katastrofa, ker ni mogel nihče točno ugotoviti pravega kraja in so bila vsa mnenja zmotna, kakor se je kasneje izkazalo. Gasilci iz Stične so se z največjo naglico odpravili na povsem neizvestno pot. Gotovo je bilo le to, da mora ležati goreči kraj v precejšnji oddaljenosti od ugodnih komunikacij, kajti telefoničnega ali brzojavnega poročila ni bilo nobenega. Šele okrog 10. ure zvečer so mogli prejeti stiški gasilci poročilo o kraju požara. Gorela je namreč lepa hribska vas Dolnji Križ, ki je oddaljena približno 3 km od Žužemberka. Mogočni ognjeni žublj, ki so se kar nenkrat pojavili iznad slamnate strehe sredi vasi, so z neverjetno naglico obšli vso vas, tako da so bile vse hiše in gospodarska poslopja hipoma v objemu besnečega ognjenega elementa. Največje gorje je nastalo zato, ker je precej hiš kritih s slamo in se vse tišče tesno skupaj.

Prvi so prihiteli na pomoč gasilci iz Šmihela, ki so v nekaj trenutkih dobili vodo iz bližnjih vodnjakov in vaške cisterne. Znano je, da so šmihelski gasilci med najboljimi na Dolenjskem, kar so tudi ob tej priliki dokazali s svojimi brezprimerno požrtvovalnostjo. V kratkem času so prispeli na pomoč tudi gasilci iz Zagradca, Sela-Sumberka, Dvora, Dobričar in Krke, ki so se na vse načine trudili omejiti požar, kar pa se jim je le deloma posrečilo. Škoda je ogromna, krita pa je le v neznaatni meri z zavarovalnico. Koliko je zgorelo hiš, gospodarskih poslopij in živine, še ni točno znano, ker se je požar ob času poročila še vedno z vso silo širil na sosedna poslopja.

Kako je nastal tako silen požar, ki je baš sedaj na jesen in zimo postavil uboge vaščane Dolnjega Križa pod milo nebo, je še popolnoma neznan. Splošno mnenje pa je, da ga je zanetila zločinska roka. V soboto zvečer so priredili v veliki dvorani Unionske glasbo gojčki ljudje iz trboveljskega črnega revirja koncert, katerega čisti dobiček pojde v korist gladne rudarske mladine. Akcijski odbor, ki ga je osnoval in kateremu predseduje najbolj požrtvovalen prijatelj in podpornik najmlajših Trboveljčanov, g. Dominik Čebin, je koncert pripravil zelo spretno ter sploh izpeljal vso podporno akcijo tako širokotežno, da bo vsaj za prvo silo mogoče nasititi največje ter zakrpati obleko najpotrebnejšim.

Lep rudarski koncert v Ljubljani

Trboveljčani so se v soboto s svojim koncertom imenitno postavili.

Ljubljana, 23. oktobra. V soboto zvečer so priredili v veliki dvorani Unionske glasbo gojčki ljudje iz trboveljskega črnega revirja koncert, katerega čisti dobiček pojde v korist gladne rudarske mladine. Akcijski odbor, ki ga je osnoval in kateremu predseduje najbolj požrtvovalen prijatelj in podpornik najmlajših Trboveljčanov, g. Dominik Čebin, je koncert pripravil zelo spretno ter sploh izpeljal vso podporno akcijo tako širokotežno, da bo vsaj za prvo silo mogoče nasititi največje ter zakrpati obleko najpotrebnejšim.

Koncert so Trboveljčani izpeljali s svojimi lastnimi silami in reči je treba, da bi kaj takega v takem obsegu, v taki raznovrstnosti in v taki visoki popolnosti zmogel le malokateri naš domači kraj, pa četudi bi zato imel ugodnejše razmere, pri-like in pogoje. Da bi ostalo od prireditelcev čim več čistega prebitka za lačne rudarske želede, je prometno ministrstvo na prizadevanje akcijskega odbora vsem udeležencem iz Trbovelj dovolilo četrtinsko vožnjo, dobri ljubljanski meščani pa so čez noč in na zjutraj sprejeli z odprtimi rokami vsak po enega, dva, tri, celo štiri mlade pevce.

Ljubljanska publika je do zadnjega kota napolnila dvorano. Ni tega storila samo iz sočutja in sentimentalne dobrosrčnosti, temveč tudi v pričakovanju resnega umetniškega užitka, saj so si najboljši sloves pridobili pri nas že davno vsi, ki so pri koncertu sodelovali. In zopet in iznova je bila umetnost v službi milosrdja. Ne umetnost, ki je rada v taki službi povprečne ali celo podpovprečne vrednosti, a najboljše, kar so zamogli dati in za odprte roke znameniti žilavi, vztrajni in močno nadarjeni Trboveljčani. Če so le slišali ime Trbovelje, so se včasih naši mali meščani že križali. Intenzivna gojitve lepih umetnosti, zlasti glasbe, petja je omilila in izgladila nekdanjo premorsko grobost. Je ublažila robate šege in navade in dandanes vsega tega v gladko civiliziranih rudarskih revirjih niti sledu niti sence ni več. Le eno je: silva beda. Preganjajo jo s pesmijo, posredstvom katere se jim je vsaj v soboto posrečilo odpreti marsikatero zakrknjeno srce ter izvahiti za svoje lačne male marsikak dinarček iz sicer še bolj zakrknjenega žepa. V jedrnat, umetniško izklesani uvodni besedi je g. L. Mrzel, ki je trboveljski rojak, orisal nekdanje in sedanje Trbovelje ter živo predložil rudarsko bedo. Posebni poudarek je dala njegovim besedam sledeča recitacija zagorskega pesnika Mileta Klopčiča »Mojo obo, ki jo je zelo lepo podal meščanskosolski učenec Skrinar.

Z gromom ploška pozdravljen je stopil nato na oder moški zbor »Zvonac« iz Trbovelj pod vodstvom svojega dolgoletnega, energičnega pevovodje g. Oskarja Molla. Zapel je tri pesmi: »Mirko« »Katicice«, »Preločevce« »Zapoj mi pesem« ter mojo »Bog daj!« Te jasno zveneče, jedrovite, zdrave glasove je veselo poslušati. Nima-mo ga moškega zbora, ki bi se zamogel z njim prav uspešno kosati. Ti odlični disciplinirani in samozavestni pevci imponirajo in v lahkom zmagačju vse naloge, ki jim jih zadaja dostikrat zelo svojeglavi in skoro nikoli zadovoljni pevovodja. Toda tak mora biti, ako hoče, kakor on, vedno višje in višje. Svež, mlad, sočen in svoben je tudi njegov mešani zbor, ki je zapel

mojo »Ptiki lepo pojoc« ter živahne, zelo vzgajajoče, iz folklore zajete Tajčevičeve »Veselo popevke«, s katerimi je Moll še nedavno spravl na ravno tem mestu vse poslušalce v navdušen aplavz. Ravno takoga ploskanja so bile deležne tudi to pot. Po kratkem odmoru je sedel za klavir, s katerim ni bil baš najbolj zadovoljen, profesor beograjske glasbene šole, trboveljski domačin, g. Ciril Ličar ter s samobitno interpretacijo in nevsiljivo virtuozno spretnostjo zaigral V. Novaka »Eklogo«, Faurjeva »Impromptu« v as-duru, Szopenov »Nokturno« v f-molu ter živo in močno učinkujočo Smetanovo »Slavnost čeških kmetov«. Moral je, hočeš — nočeš, dodati še C. Scottov »Ples zamorcev«. G. Ličar je na lastne stroške pripotoval na koncert ter sodeloval brez vsake nagrade, za kar so mu zlasti ožji rojaki dolžni prav posebno zahvalo.

In k sklepu »Trboveljski Slavček« s šuljogom. Vsi ga poznamo. Občudujemo »Slavčar« in njega pevovodjo, poslušali bi te mite pevke brez konca in kraja. Poročevalcu se upira ponavljati vedno ene in iste čez in čez zaslužene pohvale. Poudariti pa moram vendarle iznova virtuozno, seveda le z neumornim, vztrajnim, večim in strupnim delom pevovodje in pevcev doseženo bravurnost, s katero tako osupljivo lahko zmagačju vse intonacijske, harmonične in deklamatorične težave Osterčevega »Kvarteta«, najtežje skladbe celega njihovega programa. Obenem pa je »kvartet« dokaz, da za Slavčeve ne eksistirajo nobene pevsko-tehnične težave več. Poleg te centralne točke programa smo slišali glasbeno in tekstovno nekoliko premozačno, močno čuvstveno novo Preločevovo »Očka moj je delavec«, Grgeševičev kreplji »Karneval« in v ljubkim solom opremljeno »Pastirsko«, širokopotezne Tajčevičeve »Dobdolske«, Pahorjev ljubki »Pravijo«, Pregljevo poredno »Zlato v Blatni vasi«, učinkovito Mokranjevo »Bojno čedo« z lepim solom Režike ter nekaterimi mojimi priprostim prireditvami narodnih pesmi. Pred sklepom se je Ljubljani za tako mnogobrojen odziv zahvalil majhen pevec, prvi vzorec nezamagljivo upornega knapa. Dvakrat je zastavil, ni se udal. Tretjič je šlo. In ta železna vztrajnost ter pogumna nezlomljivost bo pomagala kmalu tudi vsem Trboveljčanom na noge! —č.

Zvočni kino Ideal

Buster Keaton

prinaša smeh v

Za ljubezen ni zdravila

Film smeha in zabave.

Polly Moran, Irene Purcell, Roland Gilbert, Mona Maris.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Iz Črnomlja

— Premestitev. Sreški šolski nadzornik iz Črnomlja g. Andrej Horvatič je premestil k Sv. Duhu na Stari gorl.

— Volilne rezultate iz občine Stari trg ob Kolpi so nekateri listi napadno objavili. Popraviti jih je treba v toliko, da je lista g. Šterka Josipa dobila 210 glasov (15 odbornikov), lista g. Mavrina Petra pa 6 glasov (nobenega odbornika) in ne narobe, kakor je to prvotno bilo objavljeno. Poleg teh list je bila še lista dosedanjega župana g. Marka Majerleta 158 glasov. Zanimivo je, da so vse tri liste JNS.

— Sadjarski tečaj, ki jih prereja društvo »Bela Krajina«, s podporo banke uprave, a vodi jih sadjarski nadzornik g. Strekelj, so se sedaj pričeli tudi v našem srezu. Predavatelj je v metliškem srezu obiskal Lovkovo, Radovico, Dragišče, Božakovo, Metliko in Podzemelj, v črnomeljskem pa v nedeljo Adlešiče, v ponedeljek in torek bo obiskal Gradac, v torek in sredo Semč, v sredo in četrtek Črnomelj, v četrtek in petek Dragutac, v petek in soboto Vinico in v soboto in nedeljo Stari trg ob Kolpi, kjer bo vrsta teh enodnevnih praktičnih in teoretičnih predavanj zaključena. Ti tečajji bodo nedvomno našim kmetovalcem in sadjarjem precej koristili, vendar pa bi bilo potrebno organizirati kot stalno smotno prodajo belokrajskega sadja in grozdja, ker bo sleer kmet, ki mu samemu zaradi velike oddaljenosti od trga ni mogoča rentabilna prodaja, to nadvse koristno gospodarsko panogo zopet zanemaril, ako ne bo mogoč pridobitvenega sadja tudi po ugodnih cenah prodati. To je potrebno tem bolj, ker so doslej razni brezvestni prekupci izrabljali nevednost našega kmeta in mu odkupovali sadje po sramotno nizkih cenah.

— Iz viniškega kota se le redko kdaj kaj sliši, dasi je ta kotiček eden najlepših v Beli Krajini. Posebno očutno je pomanjkanje vode. Prebivalstvo jo dobi v sedaj iz večih studencev, ki pa so pod naseljem, ker sama Vinica leži na 80 visokih obronkih nad Kolpo, pa je torej dana možnost infiltracije. Celotni primeri tifuznih obolenj niso redki, kar to možnost ne se potrjuje. Studenec Cerkovnik, ki je izven trga pod pokopališčem, pride še manj v poštev in bi bilo potrebno na le vem bregu Kolpe zgraditi vodnjak do primerne globine pod talno vodo, na katero se radi bližnje Kolpe mora računati. Vse to bi seveda bilo izvedljivo le, če bo analiza dokazala, da voda po svoji kakovosti pride v poštev za dobro in higijensko oskrbo trga. V ugodnem primeru bi se lahko zgradil stolpni rezervar pri viniškem gradu na Rtiču, iz katerega bi se kasneje speljalo celovodno omrežje po trgu. Predvsem pa se seveda mora Vnica priključiti banovinskemu električnemu omrežju, da tako poleg razsvetljave dobi tudi potrebno ceneno pogonsko silo.

Zvočni kino Dvor

Telefon 2730

TOM MIX

Velenapeti film

Eno minuto pred dvanajsto

poln divjih scen, akrobacije konju. Tom kot junak dneva. Lepi konji.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Ljudske cene 2, 4, 6 in 8

Iz Metlike

— Šestdesetletno Engelberta Gangla, enega svojih najodličnejših rojakov in enega prvih organizatorjev jugoslovenskega učitelstva in sokolstva, bo Metliška prav dostojno proslavila. Proslava se bo vršila na Ganglov rojstni dan v nedeljo 12. novembra. Ker Engelbert Gangl ni le naš dober pedagoški pisatelj in pesnik, nego ima tudi mnogo neprecenljivih zaslug za Belo Krajino in predvsem za metliški srez, bodo na tej proslavi sodelovali vsi domačini brez razlike, kakor vrli ljubljani s svojim neumornim in požrtvovalnim delom tudi zaslužijo. O podrobnostih proslave bomo še poročali.

— Žilavost Belokranjcev tudi v drugih krajih kljub trpljenju in delu je dokazala zakonska dvojica Jakob in Marija Stonič v Hollywoodu v Kaliforniji. Rodom sta iz Otovca in sta te dni praznovala svojo zlato poroko. Stonič je kot trgovec z zlatinjo potoval 38 let po ameriškem zapadu. Njegova mlajša brata Janez in Fran, ki sta enako sodelovala v zlatarski trgovini, pa sta letos drug za drugim umrla. — V Jolietu v Ameriki je nedavno umrla v visoki starosti Metličanka gospa Neža Piškurjeva, ki je bivala v Ameriki že 40 let in je zapustila tri sinove in eno hčer.

— Radi romajo Ljubljancem v Belo Krajino, kakor na neko znamenito bojo pot. Seveda so obloženi s koši in kosarom, ker je sladki plod trte letno kljub sicer slabim vremenskim razmeram še precej sladek in kar je glavno, tudi poceni. Za kilogram grozdja ne plačajo domačin več, nego dva ali dva in pol dinarja, dočim je grozdje iste kakovosti v Ljubljani vsaj dvakrat dražje. Lep pa je tudi dan v viniških gorah in je že to vedno sicer dolgo poiti. Motorni vlak bi se na tej progi res izplačal, dočim za krajše nikakor ni tako zelo potreben, ker uro vožnje lahko vsak prenese. Od daljših prog edino doljenjska železnica nima brzega vlaka in je torej potreba za hitrejšim prometom očitvena in zahteva utemeljena.

A. O. Emery
Dve siroti
Roman

Picard je v mislih izračunal, kako dolgo je že zadržal oba policista. Bil je prepričan, da je vitez de Vaudrey gotovo že dovolj daleč, da se mu ni treba več bati policistov.

In tako je hotel vstati s pručice, kjer je že dolgo klečal.

Obenem z njim sta vstala tudi oba policista.

— Torej pojdemo vsi trije iz cerkve? — je vprašal Picard na videz beže.

— Menda.

— Zdi se mi, da hočeta oditi. — Rad bi pa vedel, — je nadaljeval Picard z nepričakovano samozavestnim glasom, — ali je vaju privedlo v cerkev samo golo naključje?

Nikomed se je ozrl na svojega predstojnika, kakor bi mu hotel prepuštili besedo.

In Mareš je odgovoril brez oklevanja:

— Ne, prijatelj Picard, prišla sva sem, ker sva vedela, da vas najdeva tu.

Picard se je zdrnil.

— Gromska strela! Ta je pa dobra! — se je zasmel policist; — če je človek deležen časti, da služi Njegovemu Veličanstvu kralju in gospodu policijskemu ravnatelju, kaj je posebnega na tem, da skuša najti ljudi, ki se mora z njimi sestati?

— Torej ste me potrebovali? — je vzkliknil Picard.

— Kdo ve? — je odgovoril Mareš.

— To bomo zvedeli takoj, — je pomislil Picard.

In pogumno je krenil proti vratom, da bi odšel iz cerkve.

— Kam se vam pa tako mudi? — je vprašal Nikomed porogljivo.

— Pa menda vendar ne hitite slučajno za svojim gospodom? — je pripomnil Mareš tudi porogljivo.

— Vama je lahko zbijati šale, gospoda, — je vzdihnil Picard; — jaz pa nisem tako dobre volje, kakor vidva. Po pravici me je razburilo to, kar sta mi povedala o mojem gospodu...

— In vendar vas lahko pomiriva...

— Kaj?

— Da, ni se vam treba tako žuriti... Gospod vitez de Vaudrey je prišel v to cerkev, kakor sami dobro veste...

— Kako pravite?

— Videla in spoznala sva ga, — je dejal Nikomed.

— In tako dobro sva ga videla, — je pripomnil Mareš, — da veva, da je odšel iz cerkve skozi zakristijo.

Picard je naglo obstal baš v hipu, ko je prestopal prag.

— Čudite se temu, prijatelj, — je dejal policist, — toda povedal bi vam celo še več, če bi se vam tako ne mudilo od nas.

Picard ni več mislil na pobeg.

Zrl je na policista s pogledom tako smešne groze, da se policista nista mogla ubraniti glasnega smeha, čeprav sta bila v cerkvi.

Mareš je takoj zopet spregovoril:

— Gospod vitez je komaj stopil iz cerkve, pa so mu že sledili korak za korakom in niti za hip ga niso izgubili izpred oči...

Picard je od groze izbulil oči.

— Kaj hočemo, — je nadaljeval Mareš, — Vsak človek se razume na svojo obrt. No, prijatelj, vaš gospod bo zaman gledal, če ga zasledujejo; gotovo ne bo opazil agenta, ki mu bo ves čas za petami... In zdaj vam že lahko povem, da sledi moj agent vitez korak za korakom...

— Se danes bo vitez de Vaudrey v naših rokah, — je pripomnil Mareš zmagovalno.

— Nesramnež! — je zamrmral Picard sam pri sebi.

Toda Mareš je pograbil to besedo.

— Človek ni nesramen, — je dejal, — če zvesto izpolnjuje povelja gospoda policijskega ravnatelja... Prej bi zaslužil to počastitev sluga, ki je tako grdo zlorabil izkazano mu zaupanje, kakor ste ga vi.

Toda Picard ga ni več poslušal.

Prepričan, da pade vitez v nastavljen past, je mislil siromak na nemo goče stvari.

Planil je na ulico, kot da hoče hiteti za svojim gospodom.

Toda takoj sta bila oba policista pri njem in prišla sta ga za roke.

In Mareš mu je dejal porogljivo:

— Kaj, prijatelj, tako nevljudno bi se hoteli posloviti od naju?... Spodobilo bi se stisniti nama za slovo vsaj roko.

Picard ni verjel svojemu sluhu.

— Kaj, — je dejal začudeno, — ločimo se?

— Da, — je pritrdil Mareš, — midva imava opravke drugod. Vaše družbe sva sicer zelo vesela, vendar vas pa morava žal zapustiti.

— Toda, — je zajecjal sluga, — menda me ne mislite aretirati?

— Midva?... Zakaj naj bi vas aretirala? — je vprašal Mareš.

Nikomed se je zasmel glupemu izrazu Picardovega obraza.

Mareš je nadaljeval:

— Svobodni ste in greste lahko, kamor hočete... Za aretacijo nimava povelja.

— Kaj ga vama gospod grof ni dal? — je vprašal sluga začudeno.

— Kar se tiče vaše osebe ne.

— Saj ni mogoče!

— Zdaj pa končajmo, — je dejal Mareš namestu odgovora. — Z Nikomedom nimava časa.

In policista sta porogljivo pozdravila slugo ter odšla. Mareš mu je še zaklical:

— Svetujem vam ne prestopiti v tej obleki praga grofove palače. Mislili bi, da niste pri zdravi pameti.

In policista sta se zakrohotala ter pokazala Picardu hrbet.

Tedaj šele je Picard spoznal, da njegovo položaj ni posebno ugoden. Zdelo se mu je, da so izrabili njega, da so izsledili viteza in ga ujeli v spretno nastavljen past.

On je pa tako rekoč izdal svojega gospoda policijskim agentom. Mar ni zrasla na njegovi njeni misli, da bi se z gospodom sestala v tej cerkvi. Da, to je njegova krivda.

In dočim je mislil, da je pretental dva najpremetnejša agenta, je zmagal Mareš na celi črti.

Zanašajoč se samozavestno na svojo prebrisnost, ni ničesar opazil... Zdaj je bilo že prepozno... Kaj storiti?

Bilo je že pozno... Z brezplodnim govoricenjem je bil izgubil celo uro.

Pasja nog! Prav za prav sta policista zadržala njega, on je pa mislil, da je narobe.

Nista bila prišla z namenom aretirati ga. Pripisovala sta mu premalo pomena, da bi mu izkazala to čast.

Ne! Pustila sta ga pri miru, kakor bi se ne bilo nič zgodilo, kot da ni on tisti, ki je pomagal vitez u pobegniti.

Zdaj mu ne kaže drugega nego vrniti se v grofovo palačo in počakati tam, da ga pokliče policijski ravnatelj, ki ga bo seveda pošteno ozmerjal, a morda celo zapodil iz službe.

Da, tako tudi stori, vrne se v palačo, samo preobleče se mora še prej.

Naenkrat mu je pa šinila v glavo misel, da se je vsa zadeva z aretacijo viteza de Vaudreya hudo zapletla.

Čim pride zopet v roke svojemu stricu, ne bo vitez nikoli več videl Henrike.

To vendar ni mogoče! To se ne sme zgoditi!

19 kilometrov nad zemljo
Kaj pripoveduje posadka ruskega balona, ki je dosegla višinski rekord

Moskovska »Pravda« priobčuje zanimive izjave udeležencev poleta v stratosfero. Za priprave nismo imeli mnogo časa, pripovedujejo drzni letalci. Naš polet ni bil zadnji. Izkušnje so pokazale, da se bo dalo letati v stratosfero, kadarkoli bo to potrebno za znanost. To je važno zlasti zato, ker se posebno v višjih zračnih plasteh često pojavljajo meteorološke izpremembe. Zato se bo treba dvigati v stratosfero v vseh letnih časih. Najkočljivejše je bilo vprašanje oboda balona. Zelo hitro, skoraj neopazeno smo se ločili od zemlje in v 43 minutah smo dosegli višino 17 km.

Kako smo se počutili v stratosferi? Približno tako, kakor v podmornici, samo da nismo vedeli, kaj bomo tam našli. Pod vodo so se že mnogi spustili,

li, v stratosfero so se pa dvignili do slej le redki. O poletih prof. Picarda se je pisalo zelo malo in sicer zato, ker ni bilo podrobnih poročil. Na prvem poletu je doživel Picard silno vročino, na drugem pa hud mraz in tako je obakrat le s težavo delal. Poleg tega se mu je pa obakrat poškodovala gondola. Nasprotno smo se pa mi ves čas prav dobro počutili in smo z lahkoto delali. Videlo se je dobro. Ves čas smo se lahko orientirali. Ceste in železniške proge smo videli jasno. Nebo je postajalo vedno temnejše. 19 km visoko je bilo temno vijoličasto. Brez očal v stratosferi nismo mogli biti. Če je slučajno padel solnčni žarek na oči, smo za nekaj časa izgubili vid.

Naš prvi polet v stratosfero je odkril široke perspektive za nove polete in raziskovanje doslej neznanih višin. Le v enem smo se dali potegniti. Vsi na zemlji so nam zatrjevali, da bomo v stratosferi zmzrnili, in tako so nas pregovorili, da smo se toplo oblekli. Samo Prokofjev se ni dal pregovoriti in oblekel je navadno promenadno obleko. V gondoli je pa toplota vedno bolj naraščala in končno je znašala 30 stopinj nad ničlo. Morali smo se sleči in ostati samo v srajc in spodnjih hlačah. Posebnost našega poleta je bila stalna zveza z zemljo potom radia, ki ga Picard ni imel. Kako je nam zagledalo srce, ko smo prvič zaklicali v mikrofoni: »Tu govori Mars!« Tako se je namreč naš balon prvotno imenoval. Vse je bilo v najlepšem redu. Do konca poleta smo imeli zvezo z zemljo. Sprejeli in odpisali smo približno 20 radiogramov. Polet je pokazal, da je bilo vprašanje vodstva stratostata rešeno pravilno.

Strasten kadilec med opicami

Kadilška strast je grda razvada in če se hoče pravi kadilec odvaditi kaditi, mora napeti vse sile in imeti res trdno voljo. Pravi kadilec bo lačen in žejen, toda za cigareto bi dal vse. Odgovoriti se kaj naenkrat je zelo težko, ker se organizem preveč navadi na nikotin in človek čuti navadno težke posledice, če naenkrat neha kaditi. Kakor je kadilec število cigaret ali cigaj postopoma zviševal, tako ga mora zopet postopoma zniževati, če se hoče odvaditi kaditi, ne da bi škodoval svojemu organizmu.

Enako postopajo pazniki v londonskem živalskem vrtu s opico, ki je strastna kadilka. Bubu, črni šimpanz v londonskem živalskem vrtu, bi bil kot strasten kadilec kmalu zakrivil strašno nesrečo. Čeprav so povsod po živalskem vrtu napisali, da je strogo prepovedano dajati opicam cigarete ali cigare, je dal neki posestnik šimpanzu že priprano cigaro. Bubu je izkušen star kadilec, ker pa ne ve, da tlečega ogorka ne sme vreči v slamo, je to mirno storil. Slama se je seveda takoj vnela in že so švigali kvišku plameni, ko so k sreči v zadnjem trenutku prihiteli pazniki in ogenj pogasili.

Angleški listi pišejo, da je šimpanz Bubu nepoboljšljiv kadilec in vodstvo živalskega vrta razmišlja zdaj, kako bi ga odvadilo kaditi, ne da bi začel divjati. Predno je prišel Bubu v londonski živalski vrt, je živel v rodbini, kjer je lahko kadil, kolikor je hotel. Kmalu se je navadil pokaditi najmanj 5 cigaret na dan. V živalskem vrtu so pa opicam prepovedali dajati cigarete in cigare. Toda prebrisani Bubu si je znal poma-

gati. Videč, da mu ljudje nočejo več dajati cigaret, se je vrgel na beračenje in znal je tako lepo prositi, da se ga je marsikdo usmilil in mu dal cigarete. Poleg tega pa ljudje radi gledajo, kako šimpanz kadil, a nad njegovo veliko kletko je visela fotografija šimpanza s cigareto v ustih. Tako se šimpanzu ni bilo treba posebno truditi, da je dobival cigarete, kolikor jih je pač potreboval. Že opetovano je kadil preveč, tako da mu je postalo slabo. Zdaj, po srečno preprečeni nevarnosti, je vodstvo živalskega vrta sklenilo, da počasi odvadi šimpanza kaditi in zaenkrat dobiva samo po dve cigareti na dan, pa še ti dve mora pokaditi vprico paznika. Ljudje mu pa ne bodo smeli več dajati cigaret.

Filmska igralka zapeljala milijonarja

Zakaj filmske igralko vedno zapeljuje zakonske može? — je tamala pred ameriškim sodiščem neka žena. Saj imajo dovolj kavalirjev, od vseh strani jih oblegajo moški, toda to jim še ne zadostuje in uničevati morajo še družinsko srečo. V razmeroma kratkem razdobju se je v Ameriki že drugič pripetilo, da je filmska igralka zapeljala zakonskega moža. V tem primeru gre za milijonarja Sterna, ki njegova žena zahteva od filmske igralko Ruth Nathanove odškodnino, ker ji je zapeljala moža. Sodna obravnava je spravila na dan take podrobnosti iz milijonarjevega zakonskega življenja, da je moral sodišče javnost izključiti. Zenin zagovornik je prinesel s seboj filmski aparat, da bi pokazal, kako srečno je bilo rodbinsko življenje njegove klientke, dokler se Stern ni se-

znani s filmsko igralko. Ruth je naučila svojega ljubčka piti, čeprav po prej nikoli ni pokusil alkoholne pijače. Začel je posejati zabave po cele dneve ga ni bilo domov. Končno je pa svojo ženo zapustil.

Sternova je zahtevala od filmske igralko odškodnino v znesku 5.000.000 dolarjev in sodišče ji jo je prisodilo. Zapuščena žena je na razpravi pripovedovala, kako se je njen mož seznanil s filmsko igralko in kako ga je hitro ujela v svoje mreže. Ruth se je pa samo ironično smehljala, kakor da se je to ne tiče. Starši so jo hoteli rešiti iz kočljivega položaja in zadrževali so, da ni pri zdravi pameti. Poklicali so zdravnika, ki je izjavil, da je ekscentrična, vendar pa duševno popolnoma normalna. Končno je vstala Ruth in začela pripovedovati, kaj vse je moral ubogi milijonar pretrpeti v zakonu. Zapečani mož je pa ves čas molčal. Nervozno se je oziral po sodni dvorani in nič ni na njem kazalo, da se potegujeta zanj dve ženi. Bil je tako poparjen, da se je ljudem smilil.

Iz Celja

— Razmere na delovnem trgu se v zadnjih tednih stalno slabšajo. Pri ekspozituri javne borze dela v Celju se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 88 brezposelnih (70 moških in 18 žensk), delo je bilo ponujeno za 32 oseb (21 moških in 11 žensk), posredovanj je bilo 33 (za 19 moških in 14 žensk), odpadel je 1 moški. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 452 brezposelnih (426 moških in 26 žensk) napram 406 (384 moškim in 22 ženskam) dne 10. t. m. Delo dobijo: po 1 krojač, brivec, mizar, hlapec in pomočnik delavca, 4 služkinje, 2 kuharici ter po 1 tkalca, pletilja in kmečka dekla.

— Na progi Celje-Laško je bil danes zopet odprt redni avtobusni promet. Dokler ne bo novi most čez Savinjo v Celju dograjen, bo postajališče za avtobus na desnem bregu Savinje na Bregu.

— O danksi duševni kulturi s posebnim ozirom na Grundtvigovo ljudsko visoko šolo in krizo demokracije bo predaval drevi ob osmih g. svetnik inž. Kukovec, predsednik Ljudske univerze v Mariboru. Predavanje, ki bo na Ljudskem vseučilišču v Celju v risalnici meščanske šole, bodo spremljale lepe skiptične slike in danske narodne pesmi na gramofonskih ploščah.

— Pes jazbečar se je zatekel k tapeztarju g. Ivanu Strelcu na Glavnem trgu šte. 12. Lastnik dobi psa pri g. Strelcu.

— Izgubljeno in najdeno. V petek 20. t. m. ob 14. je bila v mestnem parku na neki klopi pozabljena temnorjava usnjata ročna torbica z rjavo usnjato denarnico, v kateri je bil bankovec za 5 avstrijskih šilingov, 3 do 5 avstrijskih zlatnikov po 10 K in nekaj drobiža; skupna vrednost znaša 500 Din. Dne 20. t. m. je bila v celjski okolici najdena rjava ročna torbica z drobnarjjo, istega dne dopoldne pa je bila v Prešernovi ulici najdena rjava denarnica z manjšo vsoto denarja. Najdeni predmeti se dobijo pri predstojništvu mestne policije v Celju.

— Nedeljski nogomet. V nedeljo 22. t. m. ob 13.30 se je pričelo na igrišču SK Olimpa v Gaberju »drugorazredna prvenstvena nogometna tekma med SK Jugoslavijo iz Celja in SK Laškim. Moštvo SK Jugoslavije je zaslužno zmagalo v razmerju 4 : 2 (2 : 1). Tekmo je sodil g. Janežič iz Celja zadovoljivo. Ob 15.15 se je pričela na Glaziji prvorazredna prvenstvena tekma med SK Celjem in Čakovčkim SK, ki se je končala neodločno v razmerju 1 : 1 (polčas 1 : 0) za SK Celje. Igra je bila po večini izenačena in zelo živahna, zlasti v drugem polčasu. Obe moštvi sta igrali po žrtvovalno, toda precej ostro. Celjani, ki so nastopili v nekoliko oslabiljeni postavi, so vodili do 36. minute drugega polčasa z 1 : 0, v 36. minuti pa so Čakovčani po krivdi celjske obrambe izenačili. Gol za SK Celje je padel v 17. minuti prvega polčasa po Trifunoviču. Koti 6 : 6. Tekmo je sodil g. Cimperman iz Ljubljane točno in objektivno. Gledalcev je bilo okrog 600.

Solnce in mraz

Vaša koža potrebuje nove hrane, ker se vam je pri solnčenju in kopanju poleti izsušila. Koža brez maščobe hitro ostari, postane nagrbčena, hrapava, razpokana, lišajeva.

Največji sovražniki lepe kože so: mraz, veter, megla in dež. Da se izognete tem maščevalcem lepote, uporabljajte URAN KREMO; tudi ako slučajno imate hrapavo, razpokano, nagubano in lišajevko kožo, vam krema URAN odstrani vse madeže. Mamice, negujte tudi ve svoje otročičke z URAN KREMO, ki je tudi za nežno kožo prvvrstna. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in drugih strokovnih trgovinah.

Cena velike skatle Din 12.—, male Din 5.—.

Zapomnite si besede:

»Lepota ima silno moč,
Da srce od srca ne more proč!«

10276

Neveste! Gospodinje!

Najlepši okras vašega doma je perilo, zavese, posteljna pregrinja! Najfinejše in najtrpežnejše ga okrasite z vezenjem od trdke

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(POLEG HOTELA ŠTRUKELJ)

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskamo čisto ženska ročna dela, imamo specijelni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo.

Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato vas tu najboljše postrežemo.

PRODAJ

AJDOV IN ROŽNI MED
po Din 15.— kg razpošilja Kovačič, Kukava, p. Juršinci pri Ptujju. 4139

TOVORNI AVTOMOBIL
Ford proda — Solar, Gorje pri Bledu. 4135

ZELJE Ia
varaždinsko nudi na vagone — Štern, Vidovec pri Varaždinu. 4118

SLUŽBE

MESTO GOSPODINJE
išče A. Jamnik, Velike Lašče. 4137

GOSPODINJO
staro 26—40 let sprejme Mihel, Misljinje. 4136

POSREDOVANJE

POSREDOVANJE
v Vojniku pri Celju naproday. — Kovačič, Vojnik 7. 4134

POSREDOVANJE
naproday; 35 oraloj zemlje. — Bezenšek, Podsreda. 4133

POSREDOVANJE
pri Bledu proda Panger, Selo št. 11, Bled. 4119

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE
s pritlikinami in vrtom oddam z novembrom na Dolenjski cesti 18/L. 4140

250.— DIN MESEČNO
stanovanje dveh sob, kuhinje in pritlikin — oddam takoj. — Naslov v upravi Slovenskega Naroda. 4122

RAZNO

IVAN MAGDIČ
krojač
LJUBLJANA, GLEDALIŠKA ULICA ŠT. 7 — se priporoča za zimsko sezono. 74/L

Če želite imponirati
se morate lepo obleči. Lepe tkanine:

ZLENDER
Mestni trg 22

Nakup in prodajo HRANILNIH KNJIZIC
posredujem hitro in točno. — Rudolf Zore, Gledališka ulica št. 12.

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Poleg skrbi, tudi malo veselja!
Dobro boste razpoloženi, ako si izposodite plošče in gramofon pri:

„ŠLAGER“
Aleksandrova cesta 4, prehod »Viktorijec

TELEFON 2059

PREMOG SUHA DRVA
Pogodnik, Bohorčeva 5

ZIVAL

PEKINEŠKA PSIČKA
(Pekinezer Palast) išče partnerja iz Ljubljane ali bližnje okolice. — Ponudbe se prosijo pod »Čistokrvna 4141« na upravo Slovenskega Naroda

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROČBE

KUPIM

JAMSKI LES
smrekov, kupi Frizzi, Vuhred ob Dravi. 4138

DOPISOVANJE

MIA
dvignite pismo v upravi Slovenskega Naroda. 4132

ZIMSKA JABOLKA

prodaja
Gospodarska zveza LJUBLJANA